

Brassói Lapok

XXXVIII. évfolyam
214. szám

Főszerkesztő:
Szele Béla dr.

Hétfő
1932. évi szeptember 19

ELŐFIZETÉSI ARAK: Belföldre havonként 60 lej, postai szétküldéssel; Brassóban és mindazon helységekben, ahol a kihordás nem posta útján történik, a kihordónak a kézbesítési díj külön megfizetendő. Ez a kézbesítési díj havonként 8 lej. — Külföldre negyedévre 300 lej, félévre 600 lej, egész évre 1200 lej. Magyarországra negyedévre 12 pengő, félévre 24 pengő, egész évre 48 pengő. — Az előfizetési díj átutalható postautalványon vagy fizethető nyugta ellenében a lap utolsó oldalán felsorolt pénzbeszedő-megbízottaink kezéhez. Magyarországon postatakarékpénztári számlánk száma 12.174. **HIRDETÉSEK** díja 6 lej, szövegoldalon elhelyezve 8 lej négyzetcentiméterenként. Hirdetési díjak előre fizetendők.

Táncolj paraszt!

Most aztán igazán nem tudja szegény földmives, hogy mit is csináljon. Április óta járatiák vele a menyasszonytáncot, a bölcs és előkelő miniszter urak, de mindéddig üres az asztalra kített tányér. Az egyik gavallér, meg a másik is csak ígéretet, de adni senki sem ad. Szegény menyasszonnyal megforog a világ és a sok ugrálgatástól maholnap egészen beteg lesz. Argetoianu, Mironescu és a többi gavallér azonban mindezzel nem törődik. „Táncolj paraszt” — gondolják — „fő, hogy úgy forogsz, ahogy ma akarjuk.”

Csakugyan ez a helyzete ma a konverzióra rászorult földmives embernek! A mikor áprilisban Argetoianu megszavaztatta a konverziós törvényt, az eladósodott gazdatömeg egyszerre fellelegzett.

Azt remélte, hogy a jövő évi termésre nem teszi rá kezét semilyen végrehajtó. De hamar szétfolyt az a reménye. A „demokrata” nemzeti-paraszt-pártnak első dolga az volt, hogy amit a Jorga-kormány — ha szűkösen is, de megadott, — egy kézvonással visszavegye. A parasztpárti kormány felfüggesztette a konverziós törvény végrehajtását. S a földhöz tapadt gazda feje fölött ismét gyülekezni kezd a kétségbeesés fellege. S kezd kiábrándulni pártjából.

Igaza is van. Mit törődik a földmives azzal, hogy a külföldi hitelező államoknak jó-e a konverzió vagy sem. De egyáltalán mit érdekli őt az, hogy tetszik-e, vagy sem ezeknek az államoknak, a konverzió. A paraszt csak azt tudja, hogy a beigért és megvalósított adósság részbeni elengedését visszavonták s maholnap megint rettegnie kell a dobtól, végrehajtótól és mindenkitől, aki rányitja az ajtót.

A menyasszony fáradt. Alig bírja már a lába. De táncolnia kell. Így akarják az urak. S mikor szédülve ropja tovább a táncot, könnyes szemmel nézi az üres tányért s arra gondol, hogy mikor is lesz már vége ennek a hosszú táncnak.

Szomorú szüret

A hagyományos szüret és a vele járó mulatság is már csak a múlté. Tarackok nem dörögnek a hegyoldalon, éneklő puttonoslányok nem sűrűnek már vidáman a venyigék közt és a szőlősgazda nem indít irtóhadjáratot az aprójószágok között azért, hogy szüret után mulatságot rendezzen. Elmúltak a régi gondtalan idők s vele együtt elmaradt a jókedv is. A szőlőtulajdonos, aki utolsó garasát ráköltötte szőlőnyitásra, kapálásra, nyelésre, permetezésre, meg az isten tudja mi minden másra, ma ott ül az íróasztalánál és reszkette figyelni az újabb és újabb rendeleteket. Azt sem tudja, hogy hol áll már a feje a sok intézkedéstől. A Jorga-kormány idején ha új tőkésítést akart kezdeni, vagy a hiányzó tőkéket akarta pótolni, — egy nagy csomó pénzt kellett volna előbb befizetnie. Pénze nem volt, tehát nem pótolta a hiányzó tőkéket. „Pusztulion ami van,” — kiáltott fel s azt szüretelte, amije még megmaradt. Legalább ennek örült. Annak a kevés bornak, ami majd lesz. Ara ugyan a bornak nincs, de ha nincs, nem adja el, hanem megissza.

De ma már ehhez se lehet kedve. Új rendelet érkezett a pénzügyigazgatóság-hoz. Szigorú rendeletek egész sora és persze mindeniknek végén ott ásitott, a büntető rendelkezés. „Ezt kell”, ezt „nem szabad”, „csak így lehet” olvashatja a szőlősgazda a legújabb rendeletből.

Nem csoda, ha tovaszáll ilyenkor a szőlős gazdából még az a kevés jókedv is, ami még megmaradt. Nem kívánja az italt. Bor nélkül is forog vele a világ. S a kétségbeesés táncába kezd. A taktust a miniszteri rendeletek verik a tánchoz.

Csődbejutott a leszerelés

Németország, Amerika és a Szovjet nem mennek el a leszerelési konferenciára

Németország nem bizik a leszerelési konferenciában — Amerikának nincs pénze szópocsékolásra

Berlin, szeptember 17.

Szeptember 21-én kezd meg újra tanácskozását a leszerelési értekezlet, a melynek az lesz most a legnagyobb és legizgalmasabb érdekessége, hogy a német delegáció már nem jelenik meg a konferencián.

Neurath birodalmi külügyminiszter, — amint arról már tegnap röviden említett tettünk — jegyzéket intézett Henderson volt angol külügyminiszterhez, a leszerelési konferencia elnökéhez és hivatalosan is bejelentette, hogy

Németország távolmarad a szeptember 21-iki leszerelési értekezletről.

A német jegyzék ezt az állásfoglalását a következőkkel indokolja:

Miután az általános leszerelés, illetőleg a Németország egyenjogúsítása érdekében indított német akció eddig eredményeket nem mutatott fel, s miután a birodalmi kormány a leszerelési értekezlet munkáját már eleve kilátástalannak tartja, a birodalmi kormány nem küld tárgyalóbizottságot Genfbe.

A német jegyzék ezuttal is határozottan rámutat arra, hogy a birodalmi kormány csak egyetlen megoldást lát eredményesnek és méltányosnak:

ha valamennyi állam olyan mértékben szereli le a hadseregét, amint Németországot leszerelték.

A német jegyzék azzal a kijelentéssel záródik, hogy

Németország változatlanul vállalja az általános leszerelés gyökeres végrehajtásának szükségességét a béke biztosítására.

A birodalmi kormány távolmaradása ellenére is nagy érdeklődéssel és figyelemmel követi a leszerelési értekezlet munkásságát és annak munkásságától teszi függővé további elhatározását.

Németország nem válaszol a francia jegyzékre

Vasárnap nyújtották át a német kormány a francia kormány jegyzékét, a mely mereven és kategorikusan visszautasította a fegyverkezési követeléseket. Most a Wolff-ügynökség arról tesz jelentést, hogy

Németország nem is válaszol a francia kormány erre a jegyzékére, mert sajnálattal állapítja meg, hogy a francia jegyzék az egyenjogúság kérését előfeltételeiben és következményeiben is teljesen helytelenül ítéli meg.

Ezenkívül semmiféle közeledést nem mutat a német álláspont felé, amiből világosan látszik, hogy a nagyfontosságú kérdésben a diplomáciai eljárás teljes sikertelenséggel kecsegtet. A német kormány mindennek ellenére is hajlandó folytatni a vitát a leszerelés körül, de csak szóbeli tárgyalás keretében.

Békecirkálót épít Németország

A Deutsche Allgemeine Zeitung jelentése szerint a német tengerészetiügyi minisztérium óriási méretű C. páncéloscirkálót rendelt a Wilhelm hajógyárnál. — Már október elsején megkezdik az építést, de csak négy év múlva lesz kész.

A cirkáló rendelése tüntetés akar lenni amellyel, hogy Németország nem ragaszkodik ugyan a felfegyverkezéshez, de ha a többi államok fegyverkeznek, úgy ő sem marad hátra.

Az a körülmény, hogy Németország nem megy el a leszerelési értekezletre, már egymagában is elégséges ahhoz, hogy a nagy hűhóval beharangozott konferencia teljesen kátyuba jusson.

Csakugyan a konferenciát és azzal együtt a felfegyverzés világproblémáját más veszedelmek is fenyegetik: mert

Németország példáját Amerika és Oroszország is követte.

Igen érdekes, mondhatni humoros az az indok, amellyel az amerikai delegáció távol marad a leszerelési konferencia előkészítő munkálataitól. Az Unió kormánya ugyanis arról értesítette a genfi titkárságot, hogy

az amerikai kongresszus nem szavazta meg a leszerelési delegáció genfi utazásának költségeit.

Mintha azt akarta volna mondani, hogy ezekre az eredménytelen csevegésekre kár pénzt kidobni. Így aztán a delegáció, erre a furcsa és ironikus indokolásra támaszkodva, szépen otthon marad.

A szovjetkormány is kijelentette, hogy nem jelenik meg a tanácskozásokon, bár megígérte, hogy a főbizottság ülésén megjelenteti kiküldöttét. A három hatalmas ország nélkül pedig komolytan minden megbeszélés vagy határozat. — Amerika és Oroszország ugyan nem jelentették be végleges visszavonulásukat a leszerelési konferenciáról, de magatartásuk figyelmeztetés, hogy míg a német ügy nem nyert elintéztést, nem vehetik komolyan a francia kommandóra folytatott beszéd- és értelemgyakorlatokat.

Szeptemberre felfüggesztették az állami kifizetéseket?

Köztisztviselők, nyugdíjasok és szállítók egy banit sem kaphatnak

Bukarest, szeptember 17.

Lapzártakor riasztó rendeletről érkezett jelentés. Eszerint a pénzügyminisztérium rendeletet küldött az összes pénzügyigazgatóságokhoz, amely szerint szeptember hónapban nem szabad kifizetni sem a nyugdíjasokat, sem a köztisztviselőket.

Nem szabad kiegyenlíteni semmiféle állami bont, vagy fizetési meghagyást sem, sőt a pénzügyigazgatóknak szignálnioik sem szabad ezeket.

Hasonlóképpen egyetlen bani sem utalható ki az állami szállítóknak, akik csakis a pénzügyminisztérium kiutalására kaphatnak pénzt.

Béketárgyalások a birodalmi és a bajor kormány között

Berlin, szeptember 17

Papen kancellár és Gayl báró birodalmi belügyminiszter ma Münchenbe utaztak. Utazásuk célja az, hogy a bajor kormánytól udvariassági látogatást tegyenek és

a közvetlen tárgyalások során küszöböljék ki azokat az ellentéteket,

amelyek a birodalmi kormány és a bajor tartományi kormány között fennállottak.

Itt említjük meg, hogy a német fővárosban az Iparszövetség, a birodalom egyik legerősebb ipari tömörülése nyílt levélben tiltakozott a Papen kancellár gazda-

sági tervezetbe felvett külkereskedelmi program ellen, különösen kifogásolva a behozatali kontingens megállapítását.

Schleswig vissza akar kerülni Németországhoz

Németország, felfegyverkezési követelésével egvidejűleg vissza akarja szerezni a békeszerződések által elszakított országrészeket is. Újabbán Észak-schleswigban indult mozgalom, amely gazdasági okokra hivatkozva követeli, hogy a tartományt csatolják vissza az anyaországhoz.

„Ha majd elföldeltek, akkor tudják meg, hogy ki voltam“

Beszélgetés Sterével, aki országosan szervezi meg pártját, a demokrata parasztpártot

Bukarest, szeptember 17.

Mint emlékeztet, Stere Constantin pártjának, a demokrata parasztpártnak élén részt vett a legutóbbi választások küzdelmében. Mint mindig Bessarabiában, ezúttal is fényes győzelmet aratott, ám csak relatív győzelmet, mert ahhoz, hogy bejusson a parlamentbe, az összeszavazatok két százalékát kellett volna megkapnia. Miután azonban csak a maga szűk pártjában állított fel jelölteket, nem tudta elérni a kívánt százalékot. És csupán a szenátusba tudta bejutatni két hívét.

Stere, akit tízszer egymásután választottak képviselővé Sorocában, a szenátusnak jogszabályi tagja. A veterán politikus azonban nem él a jogával. Nem csak azért, mert a tábornok-szenátorok azzal fenyegetőztek, hogy kivonulnak a szenátusból, ha oda Stere, „az áruló, beteszi a lábát“, hanem inkább azért, mert harcos temperamentum, aki nem érzi magát otthonosan az öreg testületének elámosító kupolatermében.

Stere most megkezdte eddig még csak regionálisnak tekintett pártjának országos megszervezését. E héten a Küküllő mentén köt ki pezérkarával, hogy azután 70 esztendővel a pillán elinduljon és bejárja az ország minden zegét-zugát.

Stere most megkezdte eddig még csak regionálisnak tekintett pártjának országos megszervezését. E héten a Küküllő mentén köt ki pezérkarával, hogy azután 70 esztendővel a pillán elinduljon és bejárja az ország minden zegét-zugát.

LELKISMERTEM NEM ENGEDI, HOGY SZOCIALDEMOKRATAKRA BIZZAM AZ ORSZÁGOT

Mint mindig, ezúttal is szívélyesen fogad Esplanade-hotelbeli lakásán. Megköszöni, hogy pártja országos szervezkedése felől érdeklődöm.

— Hiszi Ön, hogy Romániában van progresszív párt? — kérdi.

— Igen, az Oné.

— Köszönöm, — mondja mosolyogva, majd így folytatja: — Teljes megbecsülésem a szocialdemokratáknak, de sajnos, lelkismeretem nem engedi meg, hogy rájuk bizzam az országot. Vagy a nemzeti parasztpárt? Hát mondja meg Ön ösztön, progresszívnek tartja ezt a pártot, a szó nemes értelmében?

— Ugy érzem, hogy az országnak szüksége van a demokrata-parasztpártra. A mi államférfiaink, a kormányzók, nem képesek többé rejtegetni azt a tényt, hogy az ország valóban katasztrófális helyzetbe került. A mi politikusaink állandóan a pénzügyi krízisről beszélnek, pedig hát nem emiatt tartoznak ők felelősséggel. A pénzügyi krízis, a vilákrízisből támadt. Az országot mindenekelőtt afelől akarjuk felvilágosítani, hogy a romániai háború utáni kormányzati rendszer a vilákrízis nélkül is katasztrófába döntötte volna az országot.

— Becsületes adminisztrációról mindaddig nem lehet szó, amíg az ország irányítása nem a nép szabad akaratának megnyilvánulásától lesz függővé téve. Választási prémium, mondhatnám kinevezett képviselők, korrupt állam-szervezet. Ezekre nem támaszkodhat egy ország fáradt népe.

— Itt van íme a külföldi szakértők tragikomikus szerepe. Hát szabad volt ennek bekövetkeznie, egy tejjel, mézzel folyó országban, mint Románia? De hiszen a bajok gyökerét még mindig rejtegetik.

AZ EMBEREKBŐL KIÖLTÉK A FELELŐSSÉGERZETET

— Nem tudom, hogy életbe lépett-e már az új közigazgatási törvény? Mondjuk, hogy igen. Tegnap még 20.000 községet a klikktől kinevezett klikktagok vezettek. A polgároknak hallgatniuk kellett. A községek háztartásába nem volt beleszólásuk.

— A felelősségerzetet nálunk kiölték az emberekből, csak azért, hogy a bűnösök maguk is elmenekülhessenek a felelősség elől. Emiatt nincs meg Romániában a nemzet és a kormányok között annyira szükséges kollaboráció.

— Milyen szomorú valóság a külföldi szakértők munkája, mennyire bizonyítja a mi politikusaink tehetetlenségét.

— És hiába minden. Nem vezethet semmilyen eredményre a szakértők munkája sem mindaddig, amíg a dolgozó tömegek rá nem jönnek, hogy együttesen felelősek az ország bajaiért és aktív részt nem kérnek az ország vezetéséből.

Most beszél a szobába Moş Codreanu, az öreg besszarabiai parasztpolitikus, egyik leghűségesebb fegyvertársa Sterének. Megölelik egymást. Oroszul váltanak pár szót.

— Ó az én testvérem, — fordul felém Stere.

— Ne zavarja a jelenléte. Inkább folytassuk: — Nálunk nem képzelhető el semmilyen reform, gazdasági politikáknak alapjában való megváltoztatása nélkül. A költségvetésnek a

végletekig való leredukálásával és a túl nagy takarékoskossági politikájával csak annyit értünk el, hogy az ország leszegényedett, az állam bevételei következtében a minimumra csökkentek. Emiatt ment tönkre a mezőgazdaság, az erdő és a petróleumipar.

A FEJ NÉLKÜLI POLITIKUSOK

— Az elmúlt évek közgazdasági politikája nem teszi lehetővé egy alapos pénzügyi reform keresztülvitelét sem. Itt van a konverzió esete. Ahogyan ezt Argetoianu megvalósította és ahogyan most azt megváltoztatják, a legjellemzőbb arra, hogy politikusaink teljesen elvesztették a fejüket. Vagy ha van is egynehányan fej, hát fejfel megy neki a falnak.

— Nemcsak a mezőgazdaságot, hanem egész nemzetgazdasági életünket megnyomorította a defláció, a lej túlértékelése. A termelést viszont elhelyezték, hogy agonizálni hagyjuk, fel kell lendíteniünk. Nem lett volna szabad engedni, hogy a konverzió megölje a hitelt. Ez öngyilkosságot jelent, mert hiszen hitel nélkül a mezőgazdaság is kimulik.

— Ami a választási törvényt illeti, azt természetesen meg kell változtatni és pedig a prémium eltörlésével. Semmi egyebet. Ami viszont a választások tisztaságát illeti, ugy hiszem, hogy egyszersmindenkora vége szakadt annak a rezsimnek, amikor egész Európa szé-

gyenére, Romániában a csendőrök és bírák segítségével teljesen meghamisították a választópolgárok akaratát.

Ennek tudható be első sorban a mai helyzet. A népakarat meghamisítása eredményezte gazdasági életünk csődjét, azt, hogy pénzügyileg káoszban élünk, hogy a kormánynak külföldi szakértőket kellett segítségül hívnia.

STERE ÉS A KISEBBSÉGEK

— A kisebbségekről?

— Önök ismerik az én véleményemet a kisebbségekről. Testvéreimnek tartom őket, szerencsétlen sorsuk miatt. A kisebbségekkel szemben olyan politikát kell gyakorolnunk, hogy Romániában otthon érezhessék magukat.

— És most elindulok, bejárom az ország minden zegét-zugát, hadd ismerjenek meg az ország népei engem, Sterét, az árulót, akiről oly sok rosszat hallottak. Ismerjenek meg a munkások, a földművesek, az intellektuelek.

Szinte elfelejtkeznek arról, hogy újságíróval beszél. Egyszerű szobájában le és fel sétálva, mintha néptömeghez szólna, reszkető, egyre emelkedetebb hangon beszél:

— 70 éves vagyok. Betegeskedem. Oroszul úgy hívják a betegséget, hogy „grudnaja jaba“. És nem tudom, mikor fogom valamelyik városka határában, vagy az országútján, Szatmáron, vagy Gorjban utolsó leheletemet kiadni. De harcolni fogok utolsó leheletemig. Dolgozni fogok, úgy, ahogy tudok, annyit, amennyit tudok. Ha majd meghalok, ha majd elföldeltek, akkor tudják meg a román politikuskok, hogy ki voltam én a román politikában. Tán csak akkor jut majd eszükbe, hogy igazságtalanok voltak velem szemben.

És befejezésül, már könnyed, derűs hangon mondja:

— Am egyelőre hiv a kötelesség. Megyünk Küküllőbe.

Hátszegi Ernő

A strezai recept!

Együttes akció kell a gabonárák revalorizálására

Streza, szeptember 17

Lapzártakor érkezett jelentés szerint a strezai konferencia gazdasági és földművelésügyi bizottsága ma kezdte tárgyalni Schüller osztrák delegátus előadói jelentését, amely három irányvonalat jelöl ki a közép- és keleteurópai agráralamok megsegítésére.

Először a szóbanforgó államok erősítsék meg belső gazdasági helyzetüket. Másodszor egymás közt és az ipari államokkal és rendezzék a kereskedelmi viszonyt, amely célból kétoldali kereskedelmi szerződéseket kell kötniök. Harmadszor ezeket a szerződéseket kollektív akcióval egészítsék ki.

A jelentés szerint együttes európai akciót kell megszervezni a gabonárák revalorizálására, sőt erre a célra tekintélyes összegű alapot kell létesíteni, amely arányosan osztanának meg a szóbanforgó országok között.

A Népszövetséget pedig felszólítják, hogy intézkedjék világszerte a közmunkák megindítása, valamint a nemzetközi agrárhitel megszervezése iránt.

Argetoianuval megbukott a paraszmentés

Az új konverziós törvény

Bukarest, szeptember 17.

A kamara pénteki ülésén győzedelmeskedett a harcias Mironescu javaslat, a mely hatályon kívül helyezi az Argetoianu-féle konverziótörvényt és ehelyett moratóriumot vezet be.

A konverzió pótlására hozott törvényjavaslat egyetlen egy szakaszból áll, a mely paragrafusokra oszlik.

Végleges szövege a következő:

1. A jelen törvény 18 hónapra felfüggeszti a mezőgazdasági adósságok és hitelezők közötti viszony rendezésére hozott 1932 április 19. törvényt. A felfüggesztés ideje alatt a bíróságok dönteni fognak a fölött, hogy milyen kérvények tartoznak a konverzió alá, tisztázzák az adósságok összegét és természetét s megállapítják, hogy a kérvényező adós részesülhet-e a mezőgazdasági adósságok rendezésére hozott törvény kedvezményeiben.

2. Azok, akiknek az 1932 április 19-i törvény alapján joguk van ahhoz, hogy adósságaikat törvényes uton rendezzék, a jelen törvény kihirdetésétől számított hat hónap alatt nem hajthatók végre, a mennviben váltoikat a lejáratkor megújítják. A váltók megújítása bélyegmentes.

Azok a mezőgazdasági adósságok, akiknek 10 hektáron aluli birtokuk van, ez alatt a hat hónap alatt 4 százalékos kamatot fizetnek tartozásuk után, a 10 hektáron felüli birtokosok pedig 5 százalékos. A kamatok fizetése a jelen törvény kihirdetésétől számított 3 hónapon belül esedékesek anélkül, hogy a hitelezők azok kifizetésére kötelesek volna felszólítani az adóst. Ha az adós nem fizeti a kamatot, a hitelező peres eljárást indíthat a bírósághoz.

A javaslatnak a kormány szerint az alábbi előnevei vannak:

1. A 10 hektáron aluli földbirtokosok hat hónap alatt, tehát rögtön felszabadíthatják földjeiket a megterhelés alól. — Adósságuk a felére száll, illetve negyedrésszel csökken még abban a legrosszabb esetben is, ha a tartozásuk szövetkezeti banknál van. Ha ez alatt a hat hónap alatt fizetnek, illetve fizetni tudnak.

2. A 10 hektáron felüli birtokosok is részesülnek adósságcsökkentésben, ha kölcsöneiket mezőgazdasági investációra vették fel. Igaz, hogy itt a törvény nem szab normákat, a magánkezelések azonban egészen biztosan az adósságok egyrészt az elengedését eredményezik. A csökkentés feltétlenül nagyobb lesz náluk is, mint amennyit a kamatok harmonizálásával elérhetnének.

3. A bankok és más hitelezők szempontjából is nagy előnyt jelent ez a megoldás. Követeléseik már most mobilokká válnak. A megkezdés következmenye az lesz, hogy az adósságok fizetni kezdenek. Az Argetoianu-féle törvény szerinti 30 évre szóló törlesztés tulajdonképpen azt jelentette, hogy követelésüknek jelenlegi értékben mintegy 20 százalékát kapták meg csak. Most tehát még akkor is jól járnak, ha 50 százalékra szállnak le a magánkezelések során.

4. Az állam szempontjából a legfontosabb az, hogy megszabadul a kincstár a finanszírozás nagy kötelezettségétől, ami megakadályozhatná a pénzügyi élet szanalását. Ettől eltekintve rövidesen vége lesz mindazoknak a nehézségeknek, a melyek a konverziós törvényből származtak és teljesen elakasztották a hitelleletet.

Egy petróleumhajó kapitányát elsodorták a hullámok

Konstanca, szeptember 17.

Megrendítő szerencsétlenség történt tegnap a Fekete tengeren. A British Light angol petróleumtánc Konstancából Sztambul felé indult. Utközben borzalmas viharba került, a mely órákon át könnyű játékszer gyanánt dobálta a hajót ide-oda. Óriási hullámok csaptak át a hajó fedélzetén. Egyik hullámhegy teljesen betakarta a hajót s mire elvonult, Flack kapitány, a hajó parancsnoka, eltűnt a parancsnoki hídrol. Megmentését a félelmetes vihar közepette meg se lehetett kísérelni.

Hamburgban is dolgoznak az autóbanditák

Hamburg, szeptember 17.

Csak néhány napja annak, hogy Berlin-Charlottenburgban autóbanditák vakmerő módon megtámadták és kirabolták a városháza pénzzállítmányával igyekvő tisztviselőket.

Most hasonló eset történt Hamburgban is. Az ETA-vállalat szolgálja 3100 márkát akart bevinni a Warburg-bankba, amikor

egy autóból kiugró férfi leütötte, elvette a pénzt tartalmazó aktatáskáját majd autójával továbbment.

A vakmerő merényletnek tanuja volt egy motorkerékpáros fiatalember, aki üldözőbe vette a banditát. Valóságos revolverharc keletkezett közöttük, amelynek folyamán egy arra haladó fiatalasszony haslövést kapott. A banditának sikerült elgátrát nyernie, míg a súlyosan megsérült és kirabolt szolgát a fiatalasszonnyal együtt kórházba szállították.

Szerencsétlenül járt az American Nurse is?

Róma, szeptember 17

Az American Nurse, amely fedélzetén egy orvossal és egy irgalmas nővérrel Long Islandból leszállás nélkül akart Rómába repülni, még mindig nem érkezett meg. Ugy látszik, tévesek voltak azok a hírek, hogy Szardínia felett már látták a gépet. Aviatikus körök attól tartanak, hogy a gép a tengerbe esett, mert benzintje biztosan kifogyott már.

Nyugdíj helyett — nyelvvizsga

Nagyvárad, szeptember 17.

Nemrégén a CFR, minden méltányosság és törvényesség mellőzésével elbocsátott nyolcvanhárom magyar vasutast a legcsekélyebb végkielégítés nélkül. A szerencsétlen emberek kérték, hogy ha már tovább szolgálni nem engedik őket, legalább szerzett jogaikat tartsák tiszteltben és adják meg a nyugdíjat. Most végre rendelet érkezett, amely szerint újból nyelvvizsga elé állhatnak. Vajon hányadszor már tizenhárom év óta?

Oroszlánszívű Lupu a kamarában:

„Rend lenne, ha nem lopnának“!

Bukarest, szeptember 17.

A kamara szombat délelőtti ülésének legérdekesebb mozzanata Lupu felszólalása volt. Lupu ismét az Ardealul hajó vásárlása miatt támadta a kormányt. Mirto közlekedésiügyi miniszter felolvassa Vlasopol kapitány levelét, amely felvilágosításokat tartalmaz az Ardealul ügyében.

Lupu ezután kijelenti, nem kételkedik Mirto jóhiszeműségében, de azért erőlyes vizsgálatot követel. Az ellenzék hangos tapsviharban kiáltja:

— Ha rend lenne ebben az országban, nem lopnának és csalnának annyit és a paraszt sem fizetne kétszerannyi baksist, mint adót!

Mirto Vlasopol leveléből felolvassa a következő kitélt is: „Senki ember az, aki a haditengerészetet kritizálja.“

Lupu: Senki az a miniszter, aki ilyen könnyedén és felületesen veszi az ügyeket!

A nagy viharban Pop-Csicsó elnök felszólítja Luput, vonja vissza kijelentését. Hosszas kimagyarázkodás után a mérges vita összes felszólalói visszavonják bántó kijelentéseiket.

Mirto ezután a táblaüveg uzsoraáráról elhangzott interpellációra válaszul a következőt mondja: „A kartell-törvényben ez a problémát is megoldják.“

A napirenden egyébként a CFR munkaspénztárának átszervezéséről szóló javaslat szerepelt.

HALLÓ, ITT RÁDIÓ

B. L.

SPEAKER: Tomcsa Sándor

Mit sajnálnék?

Mert jójó, ugy-e az ember néha azt mondja megkínzottan és lázadva, hogy akkor inkább legyen vége ennek a cirksúnak, a fene egyen kukra mindent, utána az özönvíz, tulajdonképpen miért is kioldjam tovább stb.

Aztán nem lesz vége, mert pont nincs kéznél luminál vagy egy vakbélgyulladás s közben megjön az átutalás is.

És az ember kérem él tovább és sötét szándéka szétfoly a dolgokba s megfedekezik s azt mondja elragadtató és ki-váncsi: nini, jaj de ujj!... jaj de szépl... milyen érdekes!... vajon mikor lesz vége? és, hogy na igazán sajnáltam volna ha... és: még ezért is érdemes volt tovább... stb. stb.

És most már az kinoz, hogy ha esetleg, netán mégis jönne az az Izé, tifusz, forgalmi adó-emelés, vagy akár a leszerelés feletti öröm képében is és intene, mire gondolnál utoljára elhomályosuló aggyal? mire vetitenéd vágyaid reflektorát még egyszer? mit sajnálnál, hogy itt kell hagynod anélkül, hogy láttad, hallottad, tapintottad, izlelted, szagoltad, a nélkül, hogy megérted volna?

Mit sajnálnál?

Mit sajnálnánk?

A komplexszum persze egyénenként változik.

És a következőket:

Hogy nem érhettem meg, hogy Fedák Sárival egykoru lehessenek.

Hogy érhettem meg a konverziós-vita végét (Nem azért, mintha olyan nagyon érdekelné a vita vége, hanem mert rém kíváncsi vagyok, hogy hogyan nézhetek ki hosszú ősz szakállal).

Hogy többszörös háztulajdonos vagyok (lásd a lakók adóellenőrzési jogai).

Hogy nem fogom tudni, hogy a bankbetétemet harminc év múlva miért is nem adják ki.

Hogy nem érem meg, mikor majd a napi kenyéradagot kenyérbélyegbe pakolva adják ki.

Hogy foglalmam sem lesz az 1940-iki leszerelési konferencia — merüiről.

Hogy Franciaország nem követelte a teljes leszerelésemet.

Hogy sosem házasodtam meg. (Mert akkor ismerném a válás gyönyöreit).

Hogy sosem váltam el. (Mert akkor a házasságból élveztem volna az — emberek irigylátását).

Hogy nőnek sose tudtam efféleket mondani: „cuncurkám, édi coci meg Canikát...” (Mert a boldogságnak ugyátszik van egy maximuma, mikor az emberek elfelejtik a normális beszédet. Jó lehet az, tessék el-hinni...)

Hogy sose volt fehérbetétes cipőm, dumám, gyűrű a mutatóujjamon, futballbírói vizsgám, cselszóló-sapkám lakkozott körömöm, viszonyom, melyről csak én nem tudtam, zseb-késem szarvasbőrtokban, sajtópöröm, afférom a párisi rendőrséggel, lista a fehérneműimről, filmszínészi ambícióim, lepecsételetlen öngyújtóm, gráci nagynénim, barátom a belügynél, vadász-kalandom, két kalapomnál több, egy hitelezőmnél kevesebb, „utolsó szavaim”, kitö-mött vállaim, hajlamom a bridge-re és oly szeretőm, mint másnak.

Hogy hogy nem láttam Mona Liza mosolyát (Mely még egy chansen-író is megihletett).

Hogy sose birtam egy nőre azt monda-ni, hogy „jó bőr”

Hogy sose birtam egy borra azt monda-ni, hogy rossz bor.

Hogy a berlini tartózkodásom hatodik hónapjában nem lettem kégyilkos-ság áldozata. (Egyszerű: akkor leg-kevesebb öt hónapig Berlinben tar-tózkodtam volna).

Hogy sose táncoltam rumbát. (Mert ha nem volna az valami egész kitűnő dolog, akkor a kormány közmunká-val végeztetné).

Hogy sose tudtam egy autóban úgy ülni, mintha az a sajátom lenne.

Hogy sose tudtam egy nővel úgy menni, mintha az enyém lenne.

Hogy nem multam ki fogzásban.

Hogy, hogy nem neveztek el rólam pasztát, borotva-pengét, szérumot, utcát, várost még egy rongyos kor-szakot sem.

Hogy hogy nem tudtam egy dinnyét egy ütemben megenni.

És hogy nem melegekedtem meg a té-len — a világ egészénél.

Nem fogadják ünnepélyességgel Amerikában a hazatérő „repülő családot”

A könnyelmű apa ellen bojkottot hirdet az amerikai közvélemény

London, szeptember 17.

Jelentettük már, hogy az amerikai Hutchinson-család, amely Grönland-szigeten kényszer-leszállást végzett, a „Lord Talbot” hajón víz-szaindultak Amerikába. Hutchinson lesz az első óceánrepülő, akinek Amerikában nem ké-szitenek elő ünnepélyes fogadtatást. Ez annak tudható be, hogy az amerikai sajtó éles kam-pányt folytatott Hutchinson és felesége ellen, amiért gyermekeiket is magukkal vitték az óceánrepülő-utra. Amerikában, ahol a gyer-mekimádát a legnagyobb, ez teljesen elegendő volt ahhoz, hogy Hutchinsonokat népszerűt-lenné tegye.

A könnyelmű szülőkkel szemben valóságos bojkott nyilatkozik meg.

Egyébként Hutchinson kijelentette, hogy Amerikába való visszatérése után egy új repülőgépen ismét nekivág az Óceánnak és ez-uttal is magával viszi kisgyermekét, akiknek hűlésen kívül most sem történt semmi komoly bajuk. „Hadd szokjanak hozzá a repüléshez” — mondja Hutchinson — „hiszen mire felnő-nek, a vonat ugys kimegy a divatból. És kü-lönben sem szeretem az érzékenykedést.” Egyes amerikai lapok ennek ellenére nincsenek meghatva a kemény apa gesztusától és azt kö-vetelik a hatóságoktól, dorgálják meg a Hu-tchinson-szülőket.

Kettő kivételével

Bűnösnek találta Cristescu felügyelő a kolozsvári vámtiszteket

Felfüggesztik a vétkekes hivatalnokokat

Kolozsvár, szeptember 17.

Az ismeretes kolozsvári vámcasások ügyében Cristescu bukaresti vámfelügye-lő Kolozsvárra érkezett és erélyesen foly-tatja a vizsgálatot. A nyomozó hatósági köz-egyek számos kolozsvári kereskedőnél tettek látogatást és rájöttek, hogy azok nem fizették meg a törvényes vámot a be-hozott árukért. Most megbírságolják őket és megindítják ellenük a büntető eljárást. A legérdekesebb felfedezést azonban a

vámhivatalban tette az inspektor. Kide-rült, hogy a kolozsvári vámhivatal Szdo-mához és Gomorrához hasonlít, mert a vámhivatalnokok közt csak két ártat-lan akadt. A többi kivétel nélkül ludas a visszaélésekben.

A bűnös tisztviselőket hir szerint részben felfüggesztik állásukból, részben elhelye-zik az ország más részébe. A vizsgálat fo-lyik és további szenzációs leleplezések várhatók.

Milyen lesz az új román póstatakarékpénztár?

A Nemzeti Takaré- és Csekkpénztár a betéteket az államnak is kölcsön adhatja

Bukarest, szeptember 17.

Érdekes és még sokszor szőnyegre ke-rülő törvényjavaslatot nyújtott be Miro-nescu pénzügyminiszter az elmúlt napok-ban a szenátusba. Nincs kevesebbről szó, minthogy a miniszter módosítani akarja a póstatakarékpénztár szervezetét. A ja-vaslat célja egyfelől az, hogy a pósta-takarékpénztárnak kereskedelmibb jelle-get adjon, másrészt pedig a hatékonyabb állami ellenőrzést tegye lehetővé.

A javaslat szükségességét Mironescu azzal indokolja, hogy a pósta mellélt megszervezett takarékpénztár nem váltotta be a hozzáfűzött reményeket, mert többéves fennállása ellenére 1932 év janu-ár elsején mindössze

300 ezer betétese volt az egész ország-nak és a rábizott takarékosági tőkék összesen 624 millió lejtt tettek ki.

A javaslat újításai nemcsak a betétek-re vonatkoznak, de intézkedéseket tartalmaz a póstai csekk és átutalási szolgálatokra is. A törvényjavaslat szerint a Nemzeti Takaré- és Csekk-pénztárnak elnevezett intézmény állami és egyéb köztintzmé-nyek által kibocsátott értékpapírokkal is dolgoz-na.

HOGYAN MŰKÖDIK MAJD A CSEKK-FOLYÓSZÁMLA

A Nemzeti Takarékpénztár nyilvános folyószámlaszolgálatot szervez csekkek, átutalások és más póstai eszközök formá-jában, valamint a folyószámlatulajdono-sok részére történő értékpapírvásárlásokkal egybekötve. A pósta köteles elfogadni a megnyitott számlákra történő befizeté-seket és kifizetni a Casa Nationala de Economii által ezen számlákra kibocsá-tott kiutalásokat és csekkeket. Ennek érdekében a két intézmény konvenciót köt.

A Nemzeti Takaréknak a kormány fel-hatalmazásával joga lesz megállapodást

létesíteni más országok hasonló intéz-ményeivel, készpénz és betétek átuta-lására.

Az ország főbb centrumaiban az üzleti tevékenység decentralizálására fiókokat állíthat fel.

Mindenki,

kiskorú és férjes asszony is, nyíltat magának póstai csekkszámlát,

viszont az intézmény igazgatóságának jo-gában áll bárkinek a kérését indokolás nélkül visszautasítani, sőt már megnyitott számlát is likvidálni.

Minden folyószámlanyitáshoz készpénz garanciát kell letenni,

amelynek nagyságát a Nemzeti Takarékpénztár igazgatósága állapítja meg. A le-tétet nem lehet sem lefoglalni, sem letil-tani, viszont a tulajdonos is csak a fo-lyószámla megszüntetésekor kapja vissza. A pénztárra, vagy annak fiókjaira szóló csekket a kiállítás napjától számított 15 napon belül be kell mutatni. A csekk nem óvatolható meg, de 15 napon belül másra átruházható, illetve forgatható. A takarékpénztárnak joga lesz bárkinek utazási csekkeket kiállítani az általa ezen célra elhelyezett összeg erejéig.

A javaslat további része a folyószámlán elhelyezett kamatok összegét és a ke-zelési, valamint levelezési költségeket ál-lapítja meg.

HOGY GYÜMÖLCSÖZTETHE-TŐK AZ ELHELYEZETT BE-TÉTEK?

A javaslat legérdekesebb és egyben leg-jobbán támadható része az, amely rész-letesen foglalkozik az elhelyezett tőkék hovatartozásával. A Takarékpénztár

rövidlejárata kölcsönöket adhat magá-nosoknak, állami, vagy az állam által garantált kötvényekre, a községi és megyei hitelintézet kötelezvényeire, a Banca Nationala részvényeire stb.

Hosszulejárata kölcsönöket folyósíthat az intézet, de maximum 5 évi lejáratral, kincstári bonokat vehet, vagy olcsó lakás építési részvényeket.

Az intézet különleges törvény alapján a rendelkezésre álló összegek egy részét az államnak is odaadhatja,

azonban az állam köteles bevétel-eket engedélyezni a pénztár javára. Végül igénybevehetik városok, megyék, közsé-gek, valamint autonóm közüzemek stb is a pénztár pénzét, de csakis komoly és reális biztosítások ellenében.

Miből éljen a nemzet napszámosa

Fizetést nem ad, a ma-gántanítást megtiltja a miniszter a tanároknak

Bukarest, szeptember 17.

A közoktatásügyi miniszter ugyátszik meggazdagodástól félti a középiskolai ta-nárokat, vagy abban a hiszemben van, hogy azok rendesen kapják fizetésüket. Erre vall a minisztérium tegnapi rende-le, amellyel megtiltja a középiskolai ta-nároknak és tanítóknak, hogy az iskolai munkán kívül bármilyen magántanítást előállaljanak.

Üvegjárdák — Budapest

Budapest, szeptember 17.

A magyar főváros rendkívül érdekes újítást vezet be. Elfogadta egy Stupák Andor nevű fiatal utépítő ajánlatát, aki üvegburkolattal akarja fedni a fontosabb utvonalak gyolgá-róit. A főváros elsőnek az Andrássy-ut járdáit készítteti el üvegből és ebből a célból a je-lenlegi burkolatot már a közeli hetekben fel-szedik. Stupák zuzott üvegcserepeket fog fel-használni, amiket aszfaltba vagy betonba dol-goz be. Az így kapott anyag keményebb lesz a gránitnál és a szivárvány minden színében fog csillogni. Ha az Andrássy-uton az átala-kítás bevalik, úgy üvegjárdát csinálnak a fő-város valamennyi utcáján. Stupák egyébként most dolgozik két épületen, amelyeknek falait szintén üvegből huzza fel.

Levonható-e az alkal-mazott adóhátráléka?

Tiszteletbeli adófőnök lesz min-den vállalati igazgató

Bukarest, szeptember 17.

A Mironescu-féle új statáriális adótör-vény tudvalevőleg nemcsak a lakót akarja a házigazda, hanem a munkaadót is az alkalmazott adóellenőrévé tenni. A tör-vényszervezet szerint minden vállalat kö-teles ellenőrizni, hogy alkalmazottja ki-fizette-e adóját s ha nem, úgy fizetését adó fejében a kincstárnak kell beszolgál-tatni. Ez a törvény azonban

éles ellentétben áll a munkatörvénnyel, amely szerint a munkaadó bírói ítélet alapján letiltott összegeken kívül sem-miféle levonást alkalmazottja béréből nem eszközölhet.

Komplikálja továbbá a kérdést, hogy a vállalatok a gyakorlatban aligha lesznek képesek az alkalmazott adófizetési pon-tosságát ellenőrizni. A most érvényben lévő adótörvény is előírja ugyan, hogy az adóhivatalok kötelesek a vállalatokkal al-kalmazottaik adóhelyzetét közölni, de ez sose történt meg még. Adókönyvecskék nincsenek, a vállalatok tehát azt sem tud-ják, hogyan játsszák meg a botesinálta adóspicli szerepét.

Souvenir — Oradea!

A nagyváradi törvényszék ápolja Vasilescu pénzügyigazgató emlékét

Nagyvárad, szeptember 17.

Szomorú emléket hagyott hátra maga után a lerongyolódott határvárosban Va-silescu Joan volt pénzügyigazgató, akit nagynehezen mégis elhelyeztek Nagyvá-radról. Működésének emlékei jelenleg a törvényszéken találhatók.

Vasilescu ellen rengeteg eljárás van fo-lyamatban sikkasztás és hivatalos hata-lommal való visszaélés miatt.

Az első ügycsomó ma került volna tár-gyalásra. Áránylag nem nagy ügy: egy 53 ezer és egy 11 ezer lejes sikkasztásról szól a vádirat. A tárgyalást azonban bi-zonytalan időre elhalasztották.

Okleveles Gépész-mérnök

a fűtő és elektrotechnikai szak-mában jártas, javításokhoz és műhelyvezetéshez értő, Brassó közelében nagy iparvállalathoz, mint üzemi mérnök azonnali be-lépésre kerestetik

Megkeresések fényképpel, bizo-nyítványmással, fizetési igény megjelölésével a kiadóhivatal ut-ján továbbítandók: CF 33 jel-zéssel.

AHOL A FÉNY, OTT AZ ÁRNYÉK IS

Barlanglakók Bukarest szívében

Márványpaloták között, parfümös asszonyok, urak közelében földalatti kunyhók büze csap fel — Az éjszaka rabszolgái jajkiáltását elnyomja az arany csengése

Hanul Mitica Tipikus fővárosi nyomortanya. Csak nem a külvárosban, hanem Bukarest szívében. Alig néhány percre a Calea Victoriától és a főpostától, a Bateriailor-utcában.

Ez egy csendes, ki elhagyott utca, a löszgyár háta mögött. Kevés az ezelőtti még kivétel nélkül apró kis földszintes házikókból állott. Belsőszűlt bukaresti nyárpolgárok: kisiparosok és kiskereskedők őseiktől örökölt tulajdona. Kéliket büszkeség töltötte el. Magas hivatalnokok és más előkelőségek házhérben laktak, ők azonban háztulajdonosok voltak. A jó polgári kosznak esténként kronométeres pontossággal való elfogyasztása után kiültek a kapuba és nagy nyugalommal élvezték a vagyonnal járó boldogságot.

De jött a világháború utáni konjunktúra. És utána hirtelen fordulattal a krízis. A bankok, a gyárak, a nagy áruházak, meg a trösztök és általában a nagytőke nagybodott, hatalma erősödött és kiterjedt. A kis vállalkozók helyzete meg napról-napra rosszabbodott. A gyárak elnyelték a műhelyeket.

A mesteremberek kénytelenek voltak bezárni műhelyeiket. A konkurencia és a nagy adóterhek tönkretették őket. A romlásnak indult, hajdan büszke háziurak már a kunyhójukra rótt adót sem tudták kifizetni. Ekkor az ellenség torzába szaladtak. Bankkölesőnket vettek fel. Csak rövid terminusra. De még a kamatokat se tudták kifizetni. Rövid időn belül a kölcsönzött tőke tízszeresére növekedett és mindjobban eladósodtak.

Eppen kapóra jöttek a telekvételei ajánlatok. Tábornokok, vezérigazgatók, bankdirektorok, miniszteri tanácsosok, „olcsó lakásokat építő” társaságok és más hirtelen felcseperedett nagyságok rég szemet vetettek az utcára. Milyen jó lenne ott lakni! Egészen a központban és mégis olyan diszkrét és előkelően csendes! Megindult a vásárok sorozata. A háztelkek gazdát cseréltek. A régi tulajdonosokkal együtt eltűntek a kunyhók is. Szerelmes házaspárok a váláskor magukkal vitték egy-egy téglát. Emlékei a régi jó időkre. Alig egy év lefolyása alatt csinos, modern emeletes házakkal és bérpalotákkal telt meg az utca. Csak a Hanul Mitica maradt meg építészeti múzeumnak. A nagytőke itt elvesztette a harcát a szolidáris kispolgársággal szemben.

AZ ÉJSZAKA RABSZOLGÁINAK TANYÁJA

A Hanul Mitica egy egész utcát kitevő óriási udvar, több mint harminc pofoncsapott viskóval. A tulajdonosok egy hajdani gazdag kereskedő közös dedunokái. Az idővel Bukarestből elkerült családtagok egy itteni rokonra bízta a kollektív vagyon adminisztrálását. Erős kézzel vezeti a „Hanul Mitica” üzletét. Megesküdtött, hogy a „hadimilliomosok” csak testén keresztül léphetik át őseik portáját. Lhhez a makacssághoz hozzájárul, hogy az ősrégi vállalat nagyszerűen hajt. A poloskáltott hemzsegő, nyirkos, sötétségtől elátkozott, tudóbajos bacillusoktól termelő emberfészkek mindig zsufolóság teli vannak lakókkal és ágyrajárok. Az éjszaka rabszolgáinak tanyája. Pincérek, artisták, muzikusok, kóristák, pékek és utcalányok közkedve menedékhelyre. Ezek az éjjeli robotosok az éjszaka késő óráiban nem mehetnek ki a külvárosba. Emberséges belvárosi lakás meg nem nekik való. Hát felkeresik a belvárosi nyomortanyákat. Persze megfizetik a kispórt cipőtalpat. Nem lehet a háziur és az ágykiadó-madám bőrén takarékoskodni.

De a diszkrét Bateriailor-utca előkelő levegőjét nem bántja a Hanul Mitica förtelmes szegénybúze. A paloták jó kulisszáik. Karsu magasságuk teljesen eltakarja a mellettük hunyászoló viskókat. És az uri tűzhelyek keményeinek hűvös árnyékában váltólázás tempóban folvik a társadalmi dzsungel nyomorúságos élete: a prostitúció, az alkoholisták éjjeli botrányai, a lilomtiprások, az öngyilkosságok, magzatelhajtások, emberi ösztönök természetellenes és idegzetlőrlő eltussolása, kenyér után sóvárgó szemek megüvegeseése, a szifilisz sebrágásai, piszokban való fulladások és tudóveszes, csendes, lassu kimúlások.

AHOL A FÉNY, OTT AZ ÁRNY IS

De mindettől nyugodtan kel és alszik az utca. Ez nem sérti az előkelő szomszédok esztétikus érzését. Volt azonban az

utca legszebb frontján, két vadonatúj modern épület között az antik bukaresti építészetnek még egy maradványa. Egy nyugalmazott tisztviselő tulajdona. Csúnyán festett a vén téglasatrafa a két szomszédos, fiatalságtól viruló szépségű márványszüzi között.

Ma reggel csak egy romhalmazt találtam a nyugalmazott tisztviselő házának a helyén. Téglák, gerendák és ajtómaradványok tarka összevisszaságban. A romok tetején füstölő kályha, butordarabok és szétdobott ágynemű. Mellettük egy nő ül és köt. Az eltűnt ház urnője. Őrzi a téglákat. Férje elment kunyerálni a nyugdíjért.

Egy nyikorgó szekér áll meg a tizenégyes számú ház hült helye előtt.

— Domnul Mircea Petrescu! — kiáltja a szekeres.

A nő leszáll trónusáról.

— Nincs itthon. Mit óhajt?

— Jöttem a téglákért.

— Hát rakja föl... Egy, kettő, három...

— husz... harminc... kétszázötven

— A többi nem lehet felhasználni.

Széttörték a rombolók.

— Nagyságos asszony, miért rontották le a házat?

— Nem mi. A polgármester romboltatta le.

— Mi okból?

— A szomszédos paloták urainak bántotta az esztétikus érzését. Elmentek a polgármesterhez. Nagy befolyásuk és elő-

kelő összeköttetések révén sikerült ki-csikarni a lerontási rendeletet. Egy reggel megjelent nálunk egy küldöttség. Felszólitottak, hogy egy héten belül romboljuk le a házat, mert tűzveszélyes. Nem vet-tük komlyan a dolgot. Néhány nap mul-va azonban megjelent egy csomó utca-seprő, akik minden kérdés nélkül, fej-ünk fölött lerombolták a falakat.

— És most mit csinálnak?

— Egyelőre nem tudjuk. A telek nem a miénk. Az urainak csak életfogytigla-ni lakójoga volt. A tulajdonjog a hitelezőké. A Primaria nem akar semmit meg-téríteni a házért. Megengedte, hogy el-adjuk a téglákat. Az uram hónapok óta nem kapott nyugdíjat. Most vendégeink-el együtt a pincébe költözünk.

És tényleg a romok közepén egy bejá-rat a földre. Egy fiúcska hordja be a hol-mikat. Barlanglakás. A felhőkarcoló korszakában. Kelet Párisában. 1932. őszén.

Huszár Emil

FELHIVJUK FIGYELMET A
**VESTIS SZÜNET- ÉS
SELYEMÁRUHÁZ**
KIRAKATÁRA! BRASSÓ,
LENSOR 22

Vasárnap érkezik Budapestre az amerikai hadsereg vezérkari főnöke

Budapest, szeptember 17.

Mac Artur Douglas tábornok, az Egye-sült Államok hadseregének vezérkari főnöke vasárnap érkezett Budapestre, a hol érintkezésbe lép a honvédség főpa-rancsnokságával. Az amerikai vezérkari főnököt

Horthy kormányzó kihallgatáson fo-gadja és villásreggeli látja magánál vendégül.

Mac Artur Douglas tábornok megtekinti a magyar honvédség őszi gyakorlatait. Érdekes, hogy az amerikai hadsereg vezérkari főnöke eddig Lengyelországot, Csehszlovákiát és Ausztriát látogatta meg.

Magyarországi kirándulása után Romá-niába és Törökországba utazik.

Mac Artur Douglas tábornok szabadsá-gon van és utján semmiféle hivatalos megbízatásnak nem tesz eleget.

Öngyilkos lett Marosvásárhelyen egy szerelmes diakonissza-jelölt

Marosvásárhely, szeptember 17.

Évek óta a marosvásárhelyi Stefánia-árvaház lakója volt Zöld János bánsági református esperes huszonéves Gi-zella leánya. Az árvaházat diakonisszák tartották fenn és az esperes leánya maga is diakonissza-jelölt volt. Pénteken reggel Zöld Gizella szokástól eltérően, nem jött ki szobájából. Távolmaradása feltűnt társnőinek. Benyitottak szobájába, hogy reggeli imára hívják. Megdöbbenve lát-ták, hogy

Zöld Gizella élettelenül fekszik ágyá-

ban. Az éjjelliszkekrényen peronál-por maradványai hevertek.

Az időközben megérkezett orvos már csak a halált konstatálhatta és megállá-pította, hogy a fiatal diakonissza-jelölt peronállal vetett véget életének.

A tragédiáról értesítették a leány hoz-zátartozóit, akik elképzelni sem tudják, hogy mi készítette leányukat végzetes tet-tére. Társnői szerint Zöld Gizella sze-relmes volt, meghasonlott önmagával és ez érlelte meg benne az öngyilkosság gon-dolatát.

Fütyül a miniszterre is a Constantinescu-házaspár

Bűnvádi és fegyelmi eljárást kellett indítani ellenük
ujabb botrányaik miatt

Csikszereda, szeptember 17.

A mult tanévben a csiksomlyói árva-ház állami iskoláját Constantinescu György igazgató-tanító vezette. Constan-tinescut és feleségét, sem a község lakói, sem az árvaház vezetőségénél megbízott ferencrendi apácák nem szerették és ép-pen ezért mindenkinek meglegedésére szolgált, hogy az idei tanév-re

a közoktatásügyi miniszter Constanti-nescut elmozdította állásából és helyet-te Tomozei Constantint nevezte ki. Bár Constantinescu minden protekcióját igénybevette visszahelyzése érdekében, a miniszter nem másította meg határoza-tát és így szeptember 15-én Tomozei annak rendje és módja szerint átvette az iskola vezetését.

Constantinescu és felesége erre bosszu-

esküdtek ellene. Az első iskolanapon, ép-pen

amikor Tomozei imádkoztatta a gyer-mekeket, behatoltak az osztályába és azt követelték, hogy mondjon le az igazgatóságról.

Tomozei rendreutasította a konfidens házaspárt, mire azok neki támadtak és alaposan elverték.

A megvert iskolaigazgató nyomban je-lentette az esetet a tanfelügyelőségnek, és Chircă Péter tanfelügyelő bevezette a vizsgálatot, amelynek során Constanti-nescu a tanfelügyelő jelenlétében újabb rohamot intézett Tomozei ellen. Chircă tanfelügyelő jegyzőkönyvet vett fel az esetről és fegyelmit indított Constanti-nescu ellen, míg Tomozei megtette a bűn-vádi feljelentést.

A csehek cáfolják Habsburg Antal főherceg kiutasítását

Prága, szeptember 17.

Nagy feltűnést keltett az a hír, hogy Habsburg Antal főherceget feleségével, Ileana román királyi hercegnővel együtt kiutasították Csehszlovákiából. A cseh hatóságok nyilván nem szenvedhetik a Habs-burgokat. Velük együtt elhagyta Karls-badot Mária román anyakirályné is. Az ügyben szereplő magas személyekre való tekintettel bizonyos volt, hogy az ügynek diplomáciai folytatása lesz.

Ma azután a cseh kormány hivatalos nyilatkozatot adott ki, amelyben — diplo-máciai elégtétel gyanánt — kijelenti, hogy a kiutasítás nem történt meg. A nyi-latkozat így hangzik:

Egyes román lapok azt a hírt kolpor-tálták, hogy Habsburg Antal főherceget, aki Mária román anyakirálynéval együtt Karlsbadban tartózkodott, a cseh ható-ságok felszólítására volt kénytelen eltá-vozni és az eset diplomáciai panasz tár-gyát képezte. Ez a hír minden alapot nélkülöz. Habsburg Antal főherceg és a román királyi család tagjai saját elhatá-rozásukból hagyták el Csehszlovák terü-letét, semmiféle diplomáciai panasz vagy eljárás nem történt.

Lehet már Olaszországba Jugoszlávián keresztül marhát szállítani

Temesvár, szeptember 17.

A jugoszláv hatóságok hivatalosan kö-zölték, hogy ismét megnyitották a határt az Olaszországba szánt román marhaszál litmányok előtt.

Öt-öt millió lejt nyert

az osztálysorsjátékon a 24.537
és a 45.964 számú sorsjegy

Bukarest, szeptember 17.

Pénteken ért véget az osztálysorsjáték első húzas-sorozata, amelynek során ki-sorsolták az 5 millió lejes főnyereményt és az ugyancsak 5 millió lejes prémiu-mot is.

A főnyereményt a 24.537 számú sors-jegy ütötte meg. Eddig azonban még nem sikerült megállapítani, hogy egyáltalá-ban megvették-e a nyerő szá-mot és ha igen, ki annak bol-dog tulajdonosa. Az egymillió lejes nye-reményre a 49.556 számú sorsjegyet húz-ták ki, amelynek tulajdonosa egyelőre szintén ismeretlen. A továbbiakban 40 ezer lejt a 71.944, 30 ezer lejt a 13.532 és 54.903, míg 25 ezer lejt a 64.244 számú sorsjegy.

Legutolsónak a 5.500 lejes nyereményre a 45.964 számú sorsjegyet húzták ki. Az ötmillió lejes prémiumot negedsorsje-gyekkel, négy arad megyei lakó, Marko-vits Józsefné aradi borkereskedő felesége, Bozgan János a világosi Victoria bank tisztviselője, Bartók Jenő bornagykeres-kedő Haász Miksa fakereskedő nyerték.

Gödöllön lesz a jövő évi cserkész világösszejevetel

Budapest, szeptember 17.

A Nemzetközi Cserkész Szövetség ha-tározata szerinti

az 1933 évi cserkész világösszejevetel

színhelye Gödöllő lesz,

amelyet augusztus 1-én maga Horthy kor-mányzó nyit meg rendkívül ünnepélyes keretek között.

A világösszejevetelen megjelenik

Sir Baden Powell tábornok, a cserkész-

mozgalom megszervezője is.

Az 1933-as cserkész világösszejevetelre már befutottak az első külföldi jelentke-zések. Anglia 4200, Franciaország 2000, Ausztria 1000, Svédország 500, Jugoszlá-via 300, Finnország 200, Lengyelország 200, Bulgária 150, Hollandia 100, Luxem-burg 50, Japán 20, Lettország 15 és Szi-ám 5 cserkesszel képviselteti magát.

Az előjelekből ítélve, 25.000 külföldi cserkész fog megjelenni Gödöllőn.

Érdekes, hogy a magyar jamboree olyan nemzetek is eljönnek, amelyek nincsenek bent a Nemzetközi Cserkész Szövetség-ben. Ott lesznek az olasz balillák is, aki-ket a máriabesnyői ut melletti vendég-táborban helyeznek el.

Érdekes, hogy 26 kilométer hosszúságu vízvezeték lesz a cserkész táborban, 15 ki-lométeres utvonalat világitanak meg, a telefonhálózat 100 kilométer lesz, naponta háromszáz cserkész rándul be Budapest-re és háromszáz megy az ország különbö-ző vidékeire.

A Magyar Cserkész Szövetség tervei szerint a katolikus cserkészeknek Seré-dy Jusztinián esztergomi hercegprímás, a protestáns cserkészeknek pedig a protes-táns egyházak püspökei tartanak isten-tiszteletet.

Hírek

A házasság békeharangja

Londonból jelentik: Megható jelenet játszódott le az angliai Upperthong község templomában. Délután félkettő óra tájban meglepetésszerűen megszólalt a kis templom harangja, de alig egy percig kongott s már ismét elhallgatott.

A pap a templomba sietett, hogy utánanézzen, mi lehet ennek a szokatlan, szabálytalan harangozásnak az oka. Az oltár előtt ekkor egy asszony térdelt és áhítatosan imádkozott. Ugyanekkor egy idegen férfi sietett a templomba s egyenesen az asszonyhoz ment.

A pap hallotta, amint az asszony ezeket sutogta:

— Mindent megbocsátok.

A férfi és a nő az oltár előtt megcsókolták egymást. Mint kiderült, a jelenetnek igen érdekes előzményei voltak. A férfi és a nő házastársak voltak, de már évek óta különváltak. A meghasonlásban a férj volt a hibás. Abban állapotban meg, hogy az együttes életet csak akkor folytatták, ha az esküvő valamelyik évfordulóján megkondul a kis község templomának harangja, mert ez fogja jelezni, hogy az asszony már megbocsátott.

A harangkongás tegnap végre elhangzott és a férj, aki már évek óta ezen a napon mindig a templom közelében tartózkodott, azonnal a templomba sietett és elérzékenyülve fogadta a megbocsátást.

A házaspár egymásba karolva távozott a templomból s most új nászutra indulnak. A megható jelenet hatása alatt a község papja elhatározta, hogy az egyik harangot békeharangnak nevezi el. Ez a harang minden évben csak egyszer szólal meg s ez fogja kibékülésre buzdítani az egymással meghasonlott házastársakat.

Ma szombati kezdettel

— UJABB TIZ ÉVIG ÉRVÉNYBEN MARAD A FRANCIA—LENGYEL KATONAI EGYEZMÉNY. A francia—lengyel katonai egyezmény ma lejárt. A szerződő felek nem bontották fel az egyezményt, amely így további tíz évig érvényben marad.

— Nagy tűz a budai Goldberger-szövőgyárban. Budapestről jelentik: Pénteken hajnalban nagyszabású tűz pusztított a budai Goldberger-féle szövőgyárban. Eddig még meg nem állapított körülmények között kigyulladt a gyár egyik épülete és a lángok rövidesen továbbterjedtek a telep olajraktárára, amelyben egymásután robbantak fel az olajos hordók. A tüzoltók csak megfeszített munka árán tudták a tüzet lokalizálni. A vizsgálat szerint valószínűleg az egyik villamos transzformátor áttüzésedése okozta a tüzet. A kár jelentős.

— A VILÁG LEGÉSZAKIBB METEOROLÓGIAI ÁLLOMÁSA, Moszkvából jelentik: A szovjetkormány a Malygin jég-törőtől szikratávíratot kapott, amely közli, hogy a második nemzetközi sarkkutató bizottság megbízása értelmében Rudolf-földön, még pedig 81 fok 47 perc északi szélességen felállította a világ legészakibb meteorológiai állomását. Négy ember számára alkalmas lakóház épült. A lakók Rudolf-földön át is telelnek. A jég-törő fedélzetén a négy áttelelő tiszteletére bucsuestély volt, amelyen az Aeroartic-társaság Walter Bruns nevű igazgatója nagy elismeréssel nyilatkozott az elszánt meteorológusokról.

— Borzalmas autószerencsétlenség Brünn mellett. Brünnből jelentik: Tegnap este Brünn közelében egy munkásokkal telt autóbusz elgázolt egy öreg embert. A hatalmas jármű az utolsó percben ki akarta kerülni a szerencsétlent és oldalra kanyarodott. A gázolást így se tudta elkerülni, de maga se tudta már visszanyerni irányát és felborult. A negyven utas közül harmincnolc megsebesült, legnagyobbrészt súlyosan. Nyolc sebesült állapota teljesen reménytelen.

— BOLTI TŰZ A FEKETE-UTCABAN. A múlt éjszaka Brassóban kigyulladt Rozenberg Mórnak a Fekete-utcan levő fehérnemű üzlete. A tüzet idejekorán észrevették és lokalizálták, úgy, hogy nagyobb kárt nem okozott. A helyszíni bizottság jegyzőkönyvi megállapítása szerint erős a gyanú, hogy öngyújtás történt. A tűz ugyanis az egyik szekrényben keletkezett, amelyben üzleti elszámolások, váltók és számlák voltak elraktározva. Ezenkívül találtak az üzletben egy petróleumos üveget is. Rozenberg kihalált, azonban tagadta, hogy ő gyújtotta volna fel üzletét, annál is inkább, mert sem az üzlet, sem az áruk nem voltak biztosítva. Az ügyészség megindította a vizsgálatot.

A strezai szakértők jelentése alapján

Nem kapnak az adós államok addig kölcsönt, amíg államháztartásukat rendbe nem hozzák

Streza, szeptember 17.

A konferencia munkálatait még mindig rengeteg ellentét és nehézség gáncsolja. Tegnap elkészült a pénzügyi bizottság zárójelentése, amelyet szétosztottak a delegátusok között.

A jelentés részletesen ismerteti a közép- és keleteurópai agrárállamok pénzügyi helyzetét. Kiemeli azt is, hogy a válság egyik fő oka a rövidlejáratú hitelek felmondása. Ezen hitelekre továbbra is halasztást kell adni. Ujabb kölcsönök azonban nem javítanak, hanem még romlanak a helyzetek.

Győzött tehát az angol álláspont, amely szerint az agrárállamoknak nem érdemes újabb hitelt nyújtani.

Az agrárállamokat a lakosság vásárlóerejének felmérésével igyekeznek kedvezőbb helyzetbe hozni. Csaknem valamennyi nyugateurópai állam sőt majd abban, hogy a terméskérségeket értékesíthessék. E célból

legalább 75 millió svájci frankos alap létesítését tervezik, továbbá a transzferratorium és egyéb intézkedések megszüntetését, amelyek a nemzetközi áruforgalmat megbénítják.

Az agrárfeleslegek értékesítése céljából a termelő országok kedvezményes vámkötelességeket a vevőállamok részéről. A kontingenseket az 1929–1931. évi átlagterméshöz képest szabnák meg.

— Országosan körözik a zabolai gyilkost. A brassói ügyészséghez ma sürgöny értesítés érkezett a háromszéki megyei törvényszéktől. A sürgönyben kéri, hogy az itteni ügyészség azonnal indítsa meg a nyomozást László Béla 21 éves zabolai legény kézrekerítésére. László röviddel ezelőtt borzalmas módon meggyilkolt egy falujabelijét, majd megszökött. Értesülésünk szerint László Brassó környékén bujkál. A nyomozás megindult.

A varázshégedű

— HA ALUDNI AKARSZ — FORDULJ ÉSZAK FELÉ! Ez a legújabb jelszó — álmatlanság ellen. Bedobta a jelszót az ideges, nem alvó emberiség közé: Bernard Falk híres angol fizikus. A gyógy mód: úgy feködni az ágyban, hogy fejünk pontosan szemben legyen az ésszákkal. Nem is észákkal — hanem magával az északi sarkkal, illetőleg az északi pólusból kiáradó mágneses sugárral. A jeles tudós biztosít arról, ha találkoznak ezek a sugarak és a fejünk, akkor nyugodtan fogunk tudni aludni, mert ez a mágneses sugár jótékony sugár, altató sugár. És ha véletlenül Bernard Falk fizikus urnak nem hittünk volna, akkor dr. Aveling professzor urnak mégis csak hinnünk kell. Az utóbbi doktor ur ugyanis a londoni egyetem pszichológiai tanára és ugyan csak alátámasztja ezt a magnetikus sugáraltatás-állást. Ő ugyanis azt mondja: „Tagadhatatlan, hogy vannak tudományos tapasztalatok, amelyek igazolják a föld mágnességének hatását, az emberi szervezetre”. Most szólaljon meg egy valaki a nagyközönségből, aki megpróbálta ezt az ép oly egyszerű, mint egyszerű orvosságot. Boldogan sóhajtottam föl: „végre aludni fogok!” De nem sikerült. Egész éjjel forgolódtam, hánykolódtam az ágyamban, még kevesebbet aludtam, mint máskor. Nem tudtam ugyanis eltálatni: merre van észak!”

— MOTORKERÉKPÁRON A DÉLI SARKRA. Londonból jelentik: Trygve Gran őrnagy, az ismert norvég repülő, Scott kapitány délsarki expedíciójának résztvevője, újabb expedíciót szervezett a déli sarkra, amelyet motorkerékpárral akar elérni. Speciálisan épített repülőgépek is állanak az expedíció rendelkezésére, amelyekre — tekintettel a nehéz terepre — kerekek helyett hernyórendszerű gurulószervezetet alkalmaztak. Trygve őrnagy azt állítja, hogy a déli sark motorkerékpárral közelíthető meg a legkönnyebben, de még nem döntött arról, hogy a jégmezők melyik pontjáról fog startolni a motorkerékpár.

— ELÁRVEREZTÉK KREUGER MŰKINCSEIT. Pénteken véget ért az öngyilkos svéd iparmágnás, Kreuger Ivar kincseket érő mügyüjteményének árverése. A mü tárgyak összesen 636 ezer svéd koronáért kelték el.

Ennek a megállapodásnak a végrehajtására és ellenőrzésére speciális bizottságot létesítenek egyrészt a gabona-exportáló, másrészt a gabona-importáló államok egy-egy képviselőjének részvételével. A bizottság elnöke olyan európai állam delegátusa lesz, amely nem vásárol Európából gabonát. A bizottság Bazelben, a Nemzetközi Fizetések Bankjának a kebelében székel s szükség szerint minden tavasszal előlegeket folyósít a mezőgazdasági országok termésküknek arra a részére, amely a kontingentálás alapján kivitelre kerül.

A kedvezményes agrárvámokat az agrárországoknak is a vámfalak lerombolásával kellene meghálálniuk és az ipari cikkek behozatali vámjainál a legtöbb kedvezmény elvét átletelptetni.

Végül azt követeli a jelentés az adós államoktól, hogy

hozzák rendbe állami háztartásukat és ha ez megtörtént, akkor újabb kölcsönről is „szó lehet”.

Ezek természetesen még csak javaslatok és elvek, amelyek belekerülnek a további vita és rengeteg ellentét örlő malájába.

A gazdasági bizottság újabb tárgyalás alá veszi azt a kérdést is, hogy a lisztet is felvegyék-e a kedvezményes elbárást élvező árucikkek közé.

— NAGYVÁRADAI HIREK. Nagyváradról jelentik: A biharpüspöki állomás két vonat teljesen összenyomta Balogh István vasuti munkást. Állapota súlyos. — Szenzációs találmánnyal lepte meg a malomipart Buza György nagyváródi géplakatos. A találmány a malomgépek előállítását teszi lényegesen olcsóbbá és szakértői véleménye szerint kitűnően be fog váltani.

— A Borsszem Jankó friss számát Móra Ferenc megkapó történelmi visszaemlékezése ékesíti. Molnár Jenő közkedvelt briliáns lapja a politikai, társadalmi és színházi eseményeket pompás szatírában és képekben perszifalja. Rengeteg élcs. tréfa és adoma. Meglepő ujjítás Molnár Jenő új rovata: „Sláger elemző tanfolyam”, amely a népszerű dalszövegeket analízálja tudományos nagyképűséggel. Szellemes rejtvények jutalommal. A Borsszem Jankó egyes száma 15 lej.

MAGDA SONYA és HANS FEHÉR

— MAKKAY PUSPOK BRASSÓBAN. Makkay Sándor dr. református püspök és Várhelyi János helyettes-püspök ma megérkeztek Brassóba. Innen a háromszéki megyei Zabólára utaztak, hogy az ottani kulturház-felavatáson résztvegyenek. Vasárnap lesz a kovászna-vajnafalvi templomszentelés és hétfőn visszatérnek Brassóba, ahol hétfőn este és kedden este fél 9 órakor a belvárosi református templomban előadást tart Makkay püspök. Az előadásokra szabad a bemenet. Perselyadományok a Református Nőszövetség jótékony céljaira fordíthatnak.

— LOPOTT AUTÓVAL A HALÁLBÁ. Brémából jelentik: A Brinkum és Mackenstedt közötti uton súlyos autószerencsétlenség történt, amelynek két emberélet eset áldozatul. Két fiatal lány két fiatalemberrel ismerkedett meg. Mind a négyen együtt egy autót loptak el és Brinkum felé menekültek. Eddig ismeretlen okból a kocsit teljesen veszélytelen helyen hirtelen egy fának futott. A kocsit két utasa, még pedig egy 17 éves lány és egy 23 éves fiatalember azonnal meghalt, a másik pedig könnyebb sérüléseket szenvedett s önként jelentkezett a rendőrségen. A másik fiatalember sértetlen maradt és megszökött.

— Megverték a vasuti őrt, mert nem nyitotta fel a sorompót. Tegnap a derestvei országúton 3 zöldszéggel telt szekér igyekezett Brassó felé. Amikor a vasuti sorompóhoz érték, a pályavár éppen tilosra állította azt, mivel Prédéal felől egy tehervonat közeledett. A szekerek utasai három lázári illetőségű legény erőszakkal kérésztül akartak hajtani a leeresztett sorompón, majd mikor Jón Jónita pályavár meg akarta őket akadályozni, neki támadtak és véresre verték, aztán felszállították a sorompót. Szerencsére a vonat akkorára már keresztül haladt és így nem történt szerencsétlenség. A három erőszakos legény ellen megindult az eljárás.

— Pulika János közrendőr, mint illetanár. Csikszederáról jelentik: Csikszögödon a napokban lószorozó bizottság vizsgálta felül a község lovait. A bizottságban részt vett Pulika János közrendőr is, aki különböző brutalitások miatt már nem először szerepel az újság hasábjain. A bizottság éppen az egyik gazda udvaráról jött ki, amikor András Gyula csikszentkirályi tanító az utcán elhaladt mellettük Pulika mikor a tanítót észrevette, ráordított, hogy miért nem köszön, vagy talár elfelejtette már, hogy mit tanult az is'olában? A bizottság egyik tagja lecsendesítette a rendőrt, aki csak hosszú erkölcsi prédikáció és fenyegetés után engedte utjára Andrást. Jó lenne, ha a hatóságok egyszer letérnének már Pulika János közrendőr nagyranőtt szarvait.

24 tüntető sztrájkot akarnak rendezni órák a világ bányászai

London, szeptember 17.

A nemzetközi bányászszövetség mai ülésén Vigne francia delegátus javaslatot terjesztett elő, hogy valamennyi ország bányászai tartsanak 24 vagy 48 órák tüntető sztrájkot. Ezzel akarják felhívni a közfigyelmet a bányászok nyomorúságos helyzetére és követeléseikre.

Ötven mázsa kommunista manifesztumot kobozott el a német rendőrség

Berlin, szeptember 17.

A rendőrség tegnap éjszaka számos házkutatást tartott a német főváros különböző helyein kommunista röpiratok után. A kutatás eredményesnek bizonyult, amennyiben összesen ötven mázsa manifesztumot koboztak el, amelyek az államrend felborítására hívták fel a német dolgozó osztályokat.

Constanca mellett lezuhant egy repülőgép

Konstanca, szeptember 17.

Carmen Silva közelében egy katonai repülőgép, rajta Stefanescu repülőfőhadnaggyal és Constantinescu hadnaggyal, felszállt és Pipera felé igyekezett. Alig voltak husz méterre a földtől, amikor a pilóta észrevette, hogy a repülőtéren egy szekér halad. Hogy az esetleges szerencsétlenséget elkerülje, balra kanyarodott, majd rémülten vette észre, hogy a motor nem működik.

A gép zuhanva ért földet a Claudia-villa mellett és felfordult.

A két repülőtszít kirepült az ülcéből. Mindketten idegessé váltak és sérüléseket szenvedtek. Különösen Constantinescu hadnagy sérülései súlyosak. A gép összezúzódott és teljesen használhatatlanná vált.

A brassói Forum Mozgóban

A Cenk sétány és a dinnyepiac

(Panaszos levél)

Az idegennek, aki Brassóba érkezik, elsősorban is a Cenk-sétányt mutatjuk meg. A Cenk oldalába vágott sétánynak Erdélyszerte híre van, árnyas, kellemes, hűvös és — tiszta. És eddig tiszta volt a hozzávezető út is.

Legújabbban azonban, mióta a dinnyés bódékat az aljába helyezték el és különösen mióta az első serpentinhez vezető uton megállanak a falusi szekerek, nem lehet többé az idegent a Cenk gyönyörű sétányára felvezetni.

Talán a városnak egyetlen pontja sem olyan piszkos, mint a Cenk sétányára felvezető út, amelynek pedig tisztának és higiénikusnak kellene lennie, mert ez a sétány reprezentálja a várost és a városnak klimatikus gyógyhely jellegét Brassó kereskedelmének és iparának legnagyobb része az idegenekből él és éppen ezért a rendőrhatalóságoknak az ilyen bántó, unsztétikus és egyáltalában nem higiénikus utcák karbantartásával törődni kell. A falusi szekerek nem a Cenk-sétány alá valók. Még a dinnye piac sem való oda.

A rendőrprefektus azonnali sürgős intézkedését kéri

K. Kálmán

brassói adófizető, aki szintén az idegenforgalomból él.

A monopol körrendelete szerint szigorúan ellenőrzik a bortermelési engedélyeket

Bukarest, szeptember 17.
A küszöbön álló szüreti várakozást tekintettel a szeszmonopólium rendeletét adott az öst es pénzügyvizsgálatokhoz a borkészítés ellenőrzése tekintetében. A rendelet szerint bort sajtolni csak abban a községben szabad, ahol szőlő termelt, és pedig vagy a tulajdonos présházában, vagy a lakásán, vagy a szövetkezeti bortermelőben. A szőlőtulajdonosok kötelesek 15 nappal a szüret előtt írásbeli nyilatkozatot tenni a szőlő kiterjedéséről, a kiválasztott présházáról, továbbá arról, hogy szőlője melyik adóhivatalhoz tartozik.
Szüret után ugyancsak írásban kötelesek jelenteni mégpedig ismét 15 napon belül azt, hogy szőlőjük milyen mennyiséget tartalmaz, mekkora területen, mennyi bor, vagy must termelt az idén és mennyi maradt a múlt évről. Azt is jelenteni kell, hogy a borban mennyi szennyező maradt. A deklarációnak három példányban kell elkészíteni, a községvezető, ahol erre a célra szükséges úrlapot, a szőlőgazdák megkapják. A bíró,

illetve a polgármester a beadott deklarációról elismervényt kell hogy adjon a termelőknek. Aki egyáltalán nem ad nyilatkozatot, vagy hamis, esetleg hiányos nyilatkozatot ad, súlyos büntetésnek teszi ki magát.
A bormennyiséget minden községben külön bizottság ellenőrzi, amelyben részt vesz az adófőnök, a bíró és a bortermelő szindikátus delegáltja. A mérésnél a bizottság figyelembe veszi az esetleges apadásokat, amely a fehér boroknál 10 százalékgig terjedhet, míg a vörös és mustoknál boroknál csak 6 százalékgig. Az állandó sajtóikkal előállított mustoknál a seprőpadás 15 százalékgig engedhető meg. Ha a helyszínen lemért mennyiség nem egyezne a termelő által kiállított deklarációkkal, úgy a kihágási jegyzőkönyv alapján a pénzügyvizsgálóság kiszabja a megfelelő büntetést.
A bor szállítása továbbra is bárcákkal történik. Törkölyt és borseprőt azonban a termelési községből csak az ugynevezett szabadforgalmi bárcákkal lehet. A cefre szabadforgalom tárgyát képezi.

— A HÁZIURAK GYASZLOBOGÓJA. Prágából jelentik: A prágai cseh háztuladonosok egyesülete legutóbbi ülésén elhatározta, hogy a lakóvédelem tervezett meghosszabbítása ellen tiltakozásul a parlament megnyitásának napján kintüzik házaikra a nemzeti lobogót, amelyet azonban fekete fátyollal fognak bevonni. A prágai egyesület egyidejűleg felkérte az összes csehszlovákiai háztuladonosok egyesületeit, hogy a különböző városokban hasonló módon juttassák kifejezésre tiltakozásukat a lakóvédelem meghosszabbítása ellen.

Rablógyilkosság Herkulesfürdőn

Temesvár, szeptember 17.
Az éjszaka Herkulesfürdőn ismeretlen tettesek fejével agyonverték és kirabolák Eberle Krisztián ottani kereskedőt. A rablók a házőrző kutyákat mérgezett hussal elpusztították és azután hatoltak be a villába. Súlyosan megsebesítették a zajra előretört Eberlenét is.
A gyilkossággal erdei favágókat gyanúsítanak. Feltűnő az is, hogy az Eberle villa egyik lakója, egy bukaresti nő, a gyilkosság éjszakáján nyomtalanul eltűnt. A hatóságok ebben az irányban is nyomoznak.

★ Orvosi hír. Dr. Colbazi Emil volt klinikai első tanársegéd. A Gh. Margescu központi háziorvosi és veneriás osztály főorvosa. Orvosi kozmetika. Rendel: 2—5-ig, Str. Voevodul Mihai (Kolostor-utca) 25 szám. I. emelet.

★ Orvosi hír. Med. Univ. dr. Herskovits Erzsébet rendelőjét Str. Bratianu (Kórház-utca) 2 sz. alá helyezte. Rendel 10—1, 3—6. Quarz. Diathermia. Kozmetikai kezelések.

Hunyadmegyei hírek. Déváról jelentik: A megyei gazdálkodók vetőmag szükségleteiket a prefektúra útján szerzik be vétként körülbelül 140—150 lejes áron és eziránti igényeiket a községi előljárásnál kell jelentésük. A kuzsiri munkanélküliek részére, a munkügyi miniszterium 10 ezer lej rendkívüli segélyt utalt ki, ami a mai napokban kerül szétosztásra. A megyei állatvásárok, a járványos betegségek miatt régebbi idő óta be vannak szüntetve és a Hátszegre engedélyezett állatvásárra ezekből olyan nagy felhajtás volt, hogy csak a szarvasmarhából több mint 16 ezer darabot vittek eladásra. Minthogy a járvány szüntetésben van, Brád, Boicza, Marosillye, Zám és Körösbánya helységeket fel szabadították a zárlat alól. A Hunyadmegyei községi tanácsok közül azok, melyeket 1931 július 15 előtt oszlattak fel, az új törvény értelmében vissza állítják. Ezek szerint Déva, Szászváros, Hátszeg és Vajda-Hunyad községek tanácsai a régié lesznek, viszont Petrosényben új választás készül.

★ Ingyenes csecsemő és gyermek táplálkozási és gondozási tanácsot ad minden hétfőn d. u. 2—tél 4-ig Dr. R. M. Imas orvosnő a kolozsvári egyetem v. tanársegéde, a gyermekbetegségek specialista és belgyógyásza. Brassó. Hirsch-utca 22 sz. Rendelő órák naponta d. u. 2—5-ig.

— Áldott állapotban levő nők és ifjúanyák a természetes „Ferenc József” keserűvíz használatát által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. A modern nőgyógyászat főképviselei a Ferenc József vizet igen sok esetben kipróbálták és kijelentik, hogy gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatóknak találják. A Ferenc József keserűvíz gyógyszertárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.

Megalakult a kiskereskedők áru- és hitelszövetkezete

Brassó, szeptember 17.
Az Erdélyi Kiskereskedők Szövetségének tiszviszszakosztálya folyó hó 15-én nagy érdeklődés mellett szakosztályi értekezletet tartott. Az értekezleten általános vélemény nyilvánult meg az áru- és a hitelszövetkezet létesítése mellett. A vidéki kiskereskedőktől beérkezett lelkes csatlakozási bejelentések még fokozták az értekezleten megjelent fűszerkereskedők akaraterejét.

A megjelent fűszerkereskedők az áru- és hitelszövetkezet leg sürgetőbb megvalósítását kérték. Kifejezésre jutott az a kívánság is, hogy a cukorgyárak új rendszerű eladási feltételeik alapján okvetlenül kapcsolódjanak be, hogy a kiskereskedők is élvezzék annak előnyeit.

Ertesítésünk szerint a brassói fűszerkereskedők eddigi üzletirész jegyzése meghaladta a félmillió lejt.

Az áru- és hitelszövetkezet célja: tagjait, svájci, francia, német és olasz szövetkezetek mintájára, kedvezményes áruval és szükség esetén pénzhittel is ellátni. Elhelyezi a falu termékeit, hogy ezáltal a falu kereskedelmét is támogassa a cserekereskedelm formájában.

A kiskereskedők hitelszövetkezetének magánosok és nagyobb betéti összegeket ajánlottak fel. A vezetőség, amely a munkálatakat vezeti, úgy anyagilag, mint erkölcsileg teljes biztosítékot nyújt tagjainak. A munkálatok a közeli napokban hat vármegye területén megkezdődnek.

Iskolák Egyesülete

Tudósítás az Erdély-Bánati Országos Izraelita Iroda elnöki üléséről

Az Erdély-Bánati Országos Izraelita Iroda elnöki tanácsa dr. Adorján Armin elnöklése alatt f. hó 12-én Nagyváradon elnöki ülést tartott, melyen résztvettek az elnöki tanács tagjai és az aradi, eluji, tárgumuresi, lugosi, oradei stb. hitközségek delegátusai.

Az elnöki tanács a főtákarai jelentés és beszámoló tudomásul vétele után elhatározta, hogy ugyancsak a brassói kongresszus határozatából sürgős felterjesztést tesz a közoktatásiügyi miniszterhez, hogy küszöbölje ki az iskolából azokat a tankönyveket, amelyekben olyan szemelvények, olvasmányok, költemények vannak, amelyek a zsidó vallásu tanulókat súlyosan sértik. Ugyancsak sürgős felterjesztést benyújt a miniszterhez, hogy a zsidó tanulók szombati íráskötelezettség alól — úgy mint más államokban — nálunk is felmentést nyerjenek.

Foglalkozott továbbá az elnöki tanács a zsidó iskolák számára készített tankönyvek ügyével is és úgy határozott, hogy az I. és II. oszt. tankönyvek szerkesztésére újabb pályázatot ír ki 1935 február 1-ji határidővel. A III. osztályu tankönyvet visszatérít a szerzőnek, alos átdolgozás céljából, míg a IV. osztály részére a Grossmann és társai által szerkesztett, a miniszterium által elfogadott és kitűnőnek talált könyvet ajánlja bevezetni a zsidó iskolákba. A hitoktatás céljaira pedig az elemi iskolák részére Edelman S. temesvári tanító által szer-

készített tankönyvet ajánlja bevezetni. Majd az egyes hitközségek speciális és panaszos ügyeivel foglalkozott, elismeréssel vette tudomásul, hogy a miniszterium intervenciókra a hitk. szubvenció helyett most salurt ad a hitközségeknek alkalmazottak fizetésének kiegészítésére és ezen salarokat havonként folyósítja az irodának, amely azután azt a hitközségeknek kifizeti. Egyben sajnálattal vette tudomásul, hogy még mindig nem sikerült megszerezni a már kiutalt 1931 és

1932 évi első negyedévi államsegélyt. Végül megbizta az elnökséget, felkérte a zsidó parlamentereket, hogy minden igyekezetükkel azon fáradozzanak, hogy ezen összegek mielőbb kifizetessenek. Ugyisint sajnálattal vette az elnöki tanács, hogy a miniszterium beszüntette a felekezeti és így a zsidó iskolák államsegélyt.

Pénztári jelentés. több kisebb-nagyobb ügydarab elintézése után az elnöki ülés hosszú tanácskozása véget ért.

Sport

Brassó vasárnapi sportnapja

Legkiemelkedőbb eseménye Brassó vasárnapi sportprogramjának kétségtelenül a Nemzeti Bajnokságban induló két csapatnak: az AMTE-nek és a Brasoviának a találkozása. Az ősz legnagyobb mérkőzése kerül sorra vasárnap délután a Brasovia pályán. Két vert csapat találkozik. Az AMTE első mérkőzését Bukarestben az Unirea Tricolorral elvesztette, második játékát szerencsétlen körülmények között Aradon, az Universitateval szemben. Harmadik mérkőzése, a Brasovia ellen győzelmi szándékkal indul. Feltétlenül meg akarja nyerni ezt a legkönnyebbnek látszó mérkőzést.

A Brasovia egy vereséggel maga mögött indul a mérkőzésre. Második meccsét szintén feltétlenül meg akarja nyerni, mert csoportjában nem akar sereghajót lenni és ha a csapat kijátssza a NAC elleni második félidőben

mutatott formáját, akkor feltétlenül győznie kell. A csapatban megvannak a jó képességek és ha lelkesedésben sem lesz hiány megszerezheti a győzelmet is.

Előmérkőzést két bajnoki mérkőzést játszanak, 1 óra 45 perces kezdettel az AC FR—Viktória mérkőzés kerül sorra, 3 óra 30 perckor pedig a BMTE—Bertalan mérkőzés. Favoritok az előlallók. Délelőtt 10 órakor a Sparta—Venus II. osztályu bajnokit játszik le. A Glória Kézdivásárhelyt játszik a KSE vel.

Gyephokki-mérkőzésben India—Magyarország 5:0 (1:0)

Budapest, szeptember 17.
A losanagelesi olimpián bajnokságot nyert indus gyephokki csapat európai turnéja során Budapestre is ellátogatott, ahol a magyar gyephokki válogatottal mérkőzött. A verhetetlen együttes győzött a francia, német, cseh, osztrák válogatottak ellen 6:0, 12:0 arányban, a magyarok is legalább ennyi gólt számítottak. Jó fényt vet a magyar csapatra, hogy csak 5:0-ra kapott ki. Az indus csapat kapitánya szerint a magyar csapat a legjobb együttes, amit a kontinensen látott.

TAKARÉKOS HÁZIASSZONYYOK és GONDOS URAK!

Dolgoztassanak és vásároljanak az itt hirdető cégeknél!

Szabómunkások Termelőszövetkezete

BRASSÓ, Kapu-utca 37. sz. alatti

(Str. Regele Carol)

Olcson és a legjobb kivitelben készít mindenféle szakmába vágó munkát

Butort, mérsékelt árban csak

Polák J.

asztalosnál szerezhethet be.

Brassó, Szítás u. 34.

A legjobb tervek szerint. Garantált szolid árak

JÓSZABÁSÚ ELEGÁNS

férfi ruhát

legcsóbban

Kósa Albert

férfiszabó üzlete készít

BRASSÓ, Kolostor-utca 25. u. szám

Szöke és Német

BRASSÓ, KÖZEP-UTCA 2.

Speciális autórúgó és autogépheggesztőműhely!

Csinos fej Rendes kéz

még a mai nehéz viszonyok mellett is, mert

Szabó Lajos

Weisz Mihály-u. 3. sz. alatti modernü berendezett fodrászüzletében

Hajvágás csak	-	-	20 lei
Gyermekeknek és diákoknak	-	-	15 „
Ondolálás	-	-	20 „
Manikűr	-	-	20 „
Borotválás	-	-	10 „
Fejmosás	-	-	25 „

Külön női terem

Lakás, konvhabutorok, valamint kárptos észtmenyek le jobban és legolcsóbban

A. Binder

kárptos és díszítő butorlerakat

Brassó, Str. Reg. Carol 55. (Kapu-utca 65)

Szabó Márton

BRASSÓ.

Hossz-utca 74

Specialisan berendezett autórúgó üzem

Kész rugók raktáron javítások gyorsan készülnek. Mélyen leszállított árak Ugyanott nyitott Chevrolet-autó eladó

TERMÉSZETHU

örökhullámot

CSAK

gőzzel

lehet elérni

MOLNÁR A.

az ország első gőzondoláló szalonja Brassó, Weisz Mihály-utca 21.

Nem negérgondör, nem színteleníti a hajat, szép széles hullámok.

Főtengely, henger, dugattyú, csapszeg és

szelep-köszörülési,

speciális köszörűgépen végez

J. Hansmann autóműhely

Brassó, Romántemplom-utca 54.

Autófényezés és autókárptozás

olcsón és jól

EMIL GUSBETH-nél,

Brassó, Romántemplom-utca 50

RADIO

»NOVY«

BRASSÓ, RÓZSATER 19. SZ

Telefon 199

Rádióraktár és speciális javítóműhely

Rádió- és villanszerelési anyagraktár.

Van szerencsém tudomására hozni a tisztelt hölgy közönségnek, hogy sok évi gyakorlattal **Brassó, Vár-utca 133 szám alatt**

KALAPSZALONT

nyitottam. — Jól megválasztott modelljeim a legkényesebb ízlést is kielégítik. — **Állandóan nagy választék filc- és bársony-kalapokban.** — Mielőtt beszerezne kalapszükségleteit, ne sajnálja a fáradságot és tekintse meg vételezőlehetőség nélkül a dusan felszerelt raktáramat. — Az alakítások pontos elkészítéséről és előzetes kiszolgálásról biztosítva szíves pártfogását kéri

**WIENERNÉ
BARCSAY MIMI**

Kiadó

4 szép napos szoba, vagy egy 3 szobás lakás, külön bejárat, konyha előszoba, fürdőszoba, stb. szép, kertes udvar. — Megtekinthető: Kut utca 37. (uj Calea Victoriei)

BARANYAI GYÖRGY

alsótömösi cserépkályhagyár
lerakat

Brassó, Vasut-utca 52 szám
(Vámmal szemben).

Vállal javításokat és átrakásokat is

Fizetésül elfogad:

Brassói és Nagyszebeni Általános Takarékpénztár és Brassói Népbank betétkönyvet is

5 SZOBA

mellékhelyiségekkel új házban, parkett, cserépkályhák, fürdőszoba **KIADÓ.** — Érdeklődni: Dr. At. G. Comaniciu ügyvédnél Brassó, Kapu-utca 50 szám.

Uj hentes- és mészáros üzlet

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Brassó,

Hirsch-utca 8 szám

alatt megnyitottam új hentesáru és mészáros üzletemet, hol **Bacconi-féle** elismert elsőrangú friss hus- és hentesáruval állok a közönség rendelkezésére. Áraim a legolcsóbbak, árui a legjobbak, kérem szíves meggyőződésüket. Tisztelettel:

Seidner I.

Brassó, Hirsch-ut. 8.

MODERN LAKÁS

3 nagy utcai szoba, elő, cseléd- és fürdőszoba, **október 1-ére kiadó.** — Brassó, Kut utca 34—541 em. Bővebbet **KRAFT és HERBERT** drogériájában

PENSIÓ,

FÜGGŐKŐ-UT 4. SZÁM BRASSÓ

Legjobb napos magaslatti fekvéssel. / Elégánságos butorizált szobák modern komforttal. Elsőrendű ellátás / Dietés koszt / Fürdők Fekvőcsarnok. / Garázs.

Egész éven át nyitva!

Gyermekek üdülésre, kisérvével, vagy anélkül is felvételnek. / Érdeklődni ugyanott, vagy **Kluschnénál**, Honterus-udvar 10 sz. alatt

ELIONOR GLYN legújabb magyar vonatkozású regénye:

SZERELEM ÓRÁJA

Ára 66 lej

Kapható a **Brassói Lapok Könyvostályában, Brassó.**

MEGJELENT

AZ UJ 68 lejes REGÉNY

Szomorj Dezső

GYURI

Kapható a

**BRASSÓI LAPOK
Könyvostályában**

A Brassói Lapok páratlanul
olcsó kotta-vásárja

Küldjön be **20** lejt

Küldünk **10** tánc-kottát

vagy magyar nótát.

Kizárólag új példányokat.

Most már értem a RÁDIÓT

című könyv jelent meg, mely hivatva van az amatőrök nagy táborát bevezetni a rádió technika szépségeibe, élvezetes, világos és szellemes módon. Aki elolvassa ezeket a szellemes párbeszédeket, az igazán tökéletesen érti a rádiót. A könyvet 245 mesteri egyszerűségű és humoros rajz kíséri.

Mindenki számára nélkülözhetetlen.

Mindenki számára érthető.

Ára 88.— Lei

Kaphatók a

Brassói Lapok Könyvostályában

Brassó, Napu-utca 58—58, az udvarban.

Legalább 10.000 asszony

használja és dicséri naponta a Biri néni szakácskönyvét. mert többszáz kitűnő konyha receptje alapján mindenki könnyen vezetheti a legigényesebb háztartást is: lenesek, sütek, előételek és tészták, befőttek és savanyúságok készítésére egyaránt szolgál kitűnő receptekkel. De nem hiányzik belőle a halak, fagyaltok sem, amint, hogy megtaláljuk benne azt is, mik a teendők a disznóölés körül, hogyan kell zöldséget aszalni, szappant főzni, kenyeret sütni, kávét főzni, vateményeket, káposztát télire eltenni, zsirt olvasztani és — puliszkát főzni. Egyszóval: felöleli a háztartás konyhai részének minden ágát. receptjei világosak, egyszerűek, mindenki számára érthetőek. A paskos kötet ára tartós, kemény kötésben 150 lej.

UJDONSÁG!

PIT. GRILI:

A 18 karátos szüz

Meséje izgalmasan érdekes tulfutottan szenvedélyes és mélységesen szép, hol könynyekig megneveveti az embert

A 264 oldalas könyv ára 84 lej

Kapható a

BRASSÓI LAPOK Könyvostályában

APRÓHIRDETÉSEK

Hétköznap: egy szó 6, vasárnap betűkből 12 lej. Vasárnap: 7.50, illetve 15 lej. Legkisebb hirdetés 10 szó. Négyeszeri hirdetés esetén 25% engedmény. Állást keresőknek 25% kedvezmény.

Vétel-eladás

Finom, meleg GYAPJUHA RISNYÁKAT és CÉRNAHA-RISNYÁKAT kötök. Gyermekeknek, stucnik. Cim: Hárulsi kőbánya-utca 59. Földszint. Olcsó árak. 1937

MOTOROK 100 HP Diesel, 55 és 35 HP szivógáz, 30 és 12 HP nyersolaj, 30, 25 és 20 HP petróleum motorok és egy komplett hidraulikus olajszűrő eladó. Friedrich Testvérek, Temesvár. 19311

Ház olcsón eladó, Szentpéter-utca. Cim 1935. szám alatt a brassói kiadóban.

Fürdőszoba

és vízvezeték berendezése

legolcsóbban

SANITECHNICA

BRASSÓ, Ma om-utca 1.

(Bolonya)

Jókarban levő GYERMEK-KOCSI eladó. Szítás-utca 21. 19354

HAZ, Bolonya és Hosszu-utca elején jutányosan eladó. Bartha, Brassó, Szent János-utca 11. 19352

Széles-utca 6. szám (Schmoll passzával szemben) adomentes új ház, nagy telekkel, nettó 10 százalék jövedelemmel eladó. Bővebbet Gaál-nál, Calea Victoriei 66. 19006

CSALÁDI HAZ ELADÓ Mester-utca 10. Érdeklődni ugyanott. 19351

Allást nyer

Egy jó házból való fiu tanulónak felvétetik. Körmöczky János vas- és fűszerkereskedésébe, Kovásznán. 19309

Felelősszerkesztő: **Kocsis Béla.** — Szerkesztőség és kiadóhivatal Braşov (Brassó). Károlykirály-utca 56—58. szám. — Telefon: 82.

Fiókkiadóhivatalok: **Déva**, Str. Ion Creanga 2. Telefon 17. (Balogh Geza, igazgató). — **Marosvásárhely**, Pişa Regele Ferdinand (Főter) 53. Benjámin Árpád és Bernáth Ernő. — **Temesvár**, Arad- és Krassószörényvármegyék: Némady Gábor (Temesvár, I. (Str. Lonovici 5) Telefon: 1711.

Főmegbízott a Regát részére: Dán Mózes, Bukarest, Str. Mihai Cogălniceanu 30. **MEGBÍZOTTAK.** Arad: Kozma Hugó (Bulev. Regele Ferdinand, Boros Béni-ter 62). — **Bukarest:** Dán Dániel és Gerő Sándor — **Ós:** Vadász Bogdán (Str. Caragiale No. 5. — **Kolozsvár:** Dénes József (Strada N. Curches 3, volt Vár-utca). — **Lugos:** Tóth Gyula. — **Nagyszeben:** Szigetváry László (Strada Turnului 13). — **Nagyvárad:** Szabó László (Strada Constantin 2) — **Udvarhelymegye és Székelyudvarhely:** Varró Elek (Orbán Balázs-utca 31. — **Szilágy-somlyó:** Helperin Ernő. — **Torda:** Dénes József Str. Regele Ferdinand 25.

Központi szervezők pénzfelvételi jogosultsággal: Bartha Géza, Dán Mózes.

HIRDETÉSEKET felvesznek a kiadóhivatalok, a megbízottak, valamint minden bel- és külföldi hirdetőiroda. Részletes tarifákkal készséggel szolgálunk

Könyvek

HÖLGYEK! Az egyetlen magyar nyelvű divatlap a „Párisi Divat”, a női divaton kívül gyermekdivatot, női kézimunka, irodalom és a háztartás minden ágáról is tájékoztat, ma már csak 25 lejbe kerül. Postai küldésnél még külön 5 lej portóra is kiadandó. Ugyanilyen árban elfogadjuk előfizetéseket 3, 6 és 12 hóra is. A Brassói Lapok Könyvostályá-

Peitöfi összes költeményei egész vászonkötésben 65 lej, utánvétellel 85 lej. Kapható a Brassói Lapok Könyvostályában.

10 darab Népszerű regény, míg a csekély készlet tart 50 lej, vidékre portóval 60 lej, utánvétellel 66 lej. Maupassant A másik gyermeke. Csermely: A basa topánkái, Csermely: Adieu Madame, Forró Pál: A megölt szerelem, Forró Pál: Különös tüzek, Forró Pál: Aki mindig csak vendég, Csermely: A boszu örvényében, Szász Béla: Az öreg zsoldár titka. Altai: Célnál. Megrendelhető a Brassói Lapok Könyvostályától.

ELISMERTEN

a legjobb román szótár a Dr. Dávid György-féle nagy kézi szótár.

Részenként több mint 24 ezer címszó tartalmaz. Román-Magyar rész fűzve 80.— II. Magyar-Román rész fűzve 80.— a két rész együtt költve egész vászon kötésben 180.— lej; diszes félbőr kötésben 240.— lej. — Kapható minden könyvkereskedésben. — Kiadta a

**BRASSÓI LAPOK
KÖNYVOSTÁLYA**

A házasság kérdéseit tárgyaló legfontosabb, legértékesebb és legideálisabb felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon, vagy elvált!

A MODERN HÁZASSÁG

Dr. W. Stekel világhírű professzor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta Dr. Gartner Pál.

A tartalomjegyzékből:

Az otthon érzése a boldog házasság alapja. — A házasság formai alakulása. — Szabad házasság és nem szabad szerelem. — Vannak-e boldog házasságok? — A férfi és a nő nemi érzéseinek különbözőségeiről. — Lelki szerelem. — A szerelmi ideál. — Normális szexualitás. — A szerelmi párválasztás képessége. — Beleeegyzés kizsárolása. — Fehér és vörös házasság. — Régi jó idők. Mi a morál? — Csalódoti szerelmesek házassága. — A boldog szerelem harmas hangzata: értelem, szenvedély és telkiség. — A házasság nem gyógyszer az abnormalis szexualitásnak. — Meddig mehet az őszinteség a házastársak között. — Normális és kóros féltékenység. — Homoszexualitás és féltékenység. — A házibarát. — Küzdelem a szerelemért. — A házasság előtti és a házasság alatti szabadság két-élű fegyver. — A gyermekprobléma. — Egyetlen lehetőség van és ez az egynejtűség. — A monogámia. — A flört. — Öregedő házasságok veszedelme. — Házasság hűség nélkül? — A nemek teljes egyenjogúsága. — Pajtásházasság. — A próbaházasság és határozott időtartamú házasság képtelenség. — Az anyós probléma. — A házasság jövője. stb. stb. E rendkívül érdekes munka ára fűzve 90 Lei.

Megrendelhető a

Brassói Lapok Könyvostályában